

Helsinki info

Numero 4 24.9.2006

Julkisen tiedote

Elinkeinojohtaja Eero Holstilan Helsinki on täynnä mahdollisuuksia.

Vuosaaren uudessa perhepuistossa vaalitaan kiireettömyyttä.

Traska samman på trivselträff för seniorer.

Tahto ja suunta

Helsingin seudun päättäjien vision mukaan alueestamme kehitetään maailmanluokan innovaatio- ja liiketoimintakeskus. ”Kansainvälisten mittausten mukaan meillä on erinomaiset edellytykset vision toteuttamiseen”, sanoo kaupungin uusi elinkeinojohtaja **Eero Holstila**. Aiemmin seudullisen kehitysyhtiön Culminatumin johtajana vaikuttanut Holstila on sisäistänyt seutuyhteistyön merkityksen ja vakuuttaa haastattelussaan tässä lehdessä, että tulosta syntyy, kun kaikki tekevät osansa.

Helsinki luo uutta elinkeinostrategiaa, suunnittelee asumisstrategiansa mukaisesti uudenlaisia kaupunkipientaloalueita ja peräänkuuluttaa arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassaan enemmän elämyksellisyyttä pääkaupungin arkkitehtuuriin. Joka haluaa ja jaksaa, voi perehtyä lukuisiin eritasoisiin strategiapapereihin ja toimenpideohjelmiin, joilla pääkaupunkia ja sen asukkaiden hyvää edistetään, kehitetään, raamitetaan ja rakennetaan. Tärkein vuosittain laadittava suunnitelma on kaupungin talousarvio ja siihen liittyvä taloussuunnitelma. Ensi vuoden budjettitehdotus julkistetaan syyskuun lopulla.

Kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupungin yhteisstrategiat osoittavat painopisteet kullekin valtuustokaudelle. Nekin pohjautuvat pääkaupunkiseudun yhteiseen visioon. Yhteisstrategioiden

toteuttaminen kuuluu yhteisvastuullisesti kaikille hallintokunnille. Voimassa olevat yhteisstrategiat koskevat hyvinvointia ja palveluita, kilpailukykyä sekä kaupunkirakennetta ja asumista.

Oman tasansa kaupungin strategioihin on tuonut pääkaupunkiseudun kaupunkien tiivistävyä yhteistyö. Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta on tuottanut seututasoisten strategioita ja linjauksia. Jo aiemmin kortensa kekoon toi kehitysyhtiö Culminatium laatimalla seudullisen innovaatiostrategian.

Strategiaviidakkoon on helppo eksyä ja helppo on myös väheksyä turhana sanahelinänä niiden toisinaan mahtipontisia, toisinaan byrokraattisiin koukeroihin hukkuvia tavoitteenasetteluja. Toimenpideohjelmat listaavat usein kaiken mahdollisen ja mahdottoman, mitä taivaassa ja maan päällä voisi asioiden hyväksi tehdä, ja unohtuvat suurimmalta osin käytännön työssä.

Pohjimmiltaan ei kyse kuitenkaan ole itsetarkoituksellisesta näpertelystä, jolla kulutetaan aikaa kun ei tähdellisempääkään tekemistä keksitä, vaan ison organisaation toiminnan hallitsemisesta ja johtamisesta. Strategian laatiminen on valintojen tekemistä. Vaihtoehtoisia päämääriä ja kehityssuuntia on aina useita. Strategioissaan kaupunki kertoo tahtonsa ja valitsee suuntansa.

Lopputuloksena, tosin ehkä vasta vuosien päästä, on esimerkiksi uusi eläväisempi asuinalue, kuten Ormuspelto, jota esitellään lehdesämme, tai monipuolisempaa ja puhuttelevampaa arkkitehtuuria, jonka aikaansaamista pohditaan tarkemmin oheisessa kolumnissa. Tai ylipäätään vetovoimaisempi ja vauraampi pääkaupunkiseutu, joka pystyy tarjoamaan työtä, asuntoja ja hyvän ympäristön kaikille asukkailleen.

Helsinki-info pyrkii syksyn tullen uudistamaan kuosiaan lukijaystävällisempään suuntaan. Lehden yleisilmettä kevennetään ja sisällön jäsentymistä selkeytetään. Näiden muutosten myötä lehti toivottavasti tavoittaa lukijansa entistä paremmin.

Rita Ekelund

Päätoimittajalta	2
Eikö hyvää arkkitehtuuria synny ilman ohjelmaa	3
Talossa elämän maku	4
Kandee mennä kalaan	5
Kaupungin puhelinjärjestelmä uudistuu	6
Eltsuun skeittaamaan	7
Tulosta syntyy kun kaikki tekevät osansa	8–9
Kiveen kaiverretut kohtalot koskettavat	10–11
Suomi antoi hyvän alun uudelle elämälle	12
Mummolan tunnelmaa	13
Uudenlaista asumista Ormuspellossa	14
Huominen hahmottui Saarisen töissä	15
Stadissa tapahtuu	16–17
Tolv traskade och trivdes i centrum	19
Skifte i rektorskansliet på Brändö	20
Rödluvan och Rapunzel – på Annegården	21
Äänioikeuden kunniaksi	22
Lukijakilpailu	23
Nautin monista rooleistani	24

Helsinki info

Numero 4 • 24.9.2006 • 30. vuosikerta

Julkaisija Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 1691 (vaihte)
faksi 169 3750

Päätoimittaja Rita Ekelund
Toimitussihteeri Leena Seitola
Toimittaja Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut Nina Weckström
Ulkoasu Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva Pertti Nisonen

Kirjapaino Keski-Uusimaa Oy, Tuusula
Painosmäärä 297 355 kpl
ISSN 0782-0453
Jakeluasiat Suomen Posti Oy
puhelin 020 451 5382,
020 451 5658
faksi 020 451 5221

Lehti ilmestyy myös internetversiona osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy 29.10.

Kannen kuvassa elinkeinojohtaja Eero Holstila.

Kuva Matti Tirri, Helsingin kaupungin kuvapankki

Roska päivässä -liike on jo tarttunut minuunkin. Mäyräkoirankuori tai nurmikolla heittelevä ilmaislehti on helppo noukkia maasta ja viedä lähimpään roskikseen. Se on näkyvää työtä ja aggressiivista mummoenergiaa roskaisuutta vastaan. Erityisen huvittavaa on seurata juhlijoiden reaktioita. Joskus käy niinkin, että he lähtevät mukaan talkoisiin. *Rakennusviraston viestintäpäällikkö Marli Masalin henkilöstölehti Plussassa 2/2006*

Nykyajan tekniikka on tehnyt keittiöistä todellisia viihdekeskuksia. Esimerkiksi kylmälaitte ei ole enää pelkkä jääkaappi ja pakastin, se on myös monipuolinen multimediakeskus. *Helen – Helsingin energian asiakaslehti 3/2006*

Ympäristöasiat ovat Turun satamassa enemmän kuin arkipäivää. Turun Sataman tekninen johtaja arvioi, että hänen työajastaan jo noin kolmannes kuluu erilaisten ympäristöasioiden parissa.

”Tässä on insinöörikin joutunut opettelemaan silakan kutemisen perustiedot”, **Matti J. Niemi** toteaa. *Turkuposti–Åboposten 3/2006*

Jos haluat mielekästä työtä, hakeudu ihmeessä vanhustyöhön”, kehottaa lähihoitaja **Mirja Tahvanainen** Myllypuron vanhusten palvelutalosta. ”Tässä työssä jokainen päivä on omanlaisensa. Ja joka päivä tuntee olevansa tärkeä ja odotettu.” *Uuso – Helsingin sosiaaliviraston henkilöstölehti 3/2006*

Tässä lehdessä

Hietaniemen hautausmaalla

10-11 palautuvat mieleen moninaiset ihmiskohtalot. Hyväntekijä **Aurora Karamzin** ehti pitkän elämänsä aikana avioitua kahdesti ja perustaa Helsingin Diakonissalaitoksen. **Ville Vallgren** veisti marmoriseen hautamuistomerkkiin enkelin suojaamaan Karamzinia sekä ryysyläisnaista.

Veturi kulkee

8-9 ”Helsinki on ottanut takaisin Suomen talousveturin roolin. Se on isänmaallinen tehtävä, jonka toteuttamiseen meidän on kyettävä”, sanoo kaupungin uusi elinkeinojohtaja **Eero Holstila**.

Unelmien Ormuspelto

14-15 Malmille nousee asuinalue, jossa muun muassa elvytetään kauan kadoksissa ollutta kaupunkimaista pientaloasumista.

Kuva Jukka Uotila

Kuva Helena Roschier, maaperäpuhdistusta Ormuspeltoissa.

Mikä tekee Helsingistä Helsingin?

22 kysyy tietokeskuksen tutkija **Satu Silvanto** keskustelun-avauksessaan. Tutkija ei anna vastausta, vaan odottaa kirjettäsi.

Kuva Petrik Lindström

Kolumni

Eikö hyvää arkkitehtuuria synny ilman ohjelmaa?

Kaupungit kilpailevat keskenään. Helsinki on vuosikymmenten ajan tottunut ajatukseen omasta erityisroolistaan pääkaupunkina, korkeimman sivistyksen ja opetuksen kehtona, liikenteen ja kaupan keskuksena. Teollisuus sen sijaan lähti hakeutumaan väljempiin maisemiin jo monta vuosikymmentä sitten.

Helsingin arkkitehtuuri on ollut näyteikkunassa pitkään. Myös muut kuin helsinkiläiset kokevat Helsinkiin rakennettavat rakennukset merkityksellisiksi. Kiasma on puhuttanut. Sanomatalosta on väitely. Makasiinien purkamista vastustettiin, Makkaratalo taas haluttaisiin purkaa.

Vaikuttaa siltä, että monet ulkomailta tulleet kokevat Helsingin rakennetun ympäristön selvästi korkeampitasoisena kuin keskiverto helsinkiläinen. Jopa usein parjatut betonilähiöt koetaan suorastaan idylleiksi jo Ruotsin maahanmuuttajavaltaisiin lähiöihin verrattuna.

On hyvä, että rakentaminen ja rakennukset puhuttavat. Ehdotus Helsingin arkkitehtuuripoliittiseksi ohjelmaksi haluaa entisestään innostaa ottamaan kantaa ja keskustelemaan kaupungin rakentamisen tulevaisuudesta. Vuosaaren sataman valmistuttua käynnistyy vuosisadan laajin kantakaupunkiin tukeutuva asuntorakentaminen vapautuvilla satama-alueilla. Kysymys on Euroopan mittakaavassa jättihankkeesta.

Kaupungilla itsellään on avaimet onnistua tai epäonnistua tässä jättiprojektissa. Toisin kuin 1800-luvulla ja sen jälkeenkin, valtiovalta ei enää

määrittelee rakentamisen reunaehdoja. Kaupungin omistaessa myös rakennusmaan on vaarana, että kaupungin koneisto sokeutuu ihmisten toiveille. Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma haluaa tuoda hallinnon sekaan professoreita ja toimijoita niin kotimaasta kuin ulkomailta.

1900-luvun jälkipuoli oli rakentamisessa rationalismin aikakautta. Asuntoja tarvittiin, ja tehokkuus ja tasarvo nousivat arvoonsa.

2000-luku on tuonut yksilöllisyyden ja moniarvoisuuden. Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma peräänkuuluttaa tunnetta ja elämyksellisyyttä takaisin arkkitehtuuriin. Hyvä ja monipuolinen rakennettu ympäristö tervehdyttää ihmisen. Tarvitaan kaupunkirakennustaidetta tieteen lisäksi. Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma haluaa löytää arkkitehtuurin perusolemuksen. Kaupungin ja rakentajien tehtäväksi jää ohjelman tavoitteiden konkretisoiminen.

Hyvää arkkitehtuuria syntyy kun on hyvät suunnittelijat, joiden toimintaedellytykset kaupunki turvaa. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman merkitys on vakuuttaa sekä kaupungin päättäjät että elinkeinoelämä rakennetun ympäristön laadun tärkeydestä. Ohjelma itsessään ei laatua synnytä. Sen sijaan se ehdottaa joukon toimenpiteitä, joiden toteuttaminen aivan varmasti voi entisestään parantaa Helsingin mahdollisuuksia pärjätä kaupunkien välisessä kilpailussa. Ja ennen kaikkea tarjota nykyisille ja vielä syntymättömille helsinkiläisille ei pelkästään toimivaa, vaan myös kaunista kaupunkia.

Lauri Jääskeläinen

Kirjoittaja on Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö.

● Helsingin ensimmäinen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma julkistettiin kesäkuussa.

Kuva Pertti Nisonen, kuvassa Lauri Jääskeläinen.

Kuva Kimmo Brandt

"A-portaan maalaukset on entistetty muutama vuosi sitten ja B-portaan suunnittelu aloitetaan syksyllä", kertovat Satu ja Jussi Suomala.

Talossa elämän maku

Satu ja **Jussi Suomala** ovat asuneet Katajanokalla Luotsikatu neljässä yli kolmekymmentä vuotta. Kesän alussa jugendtalo täytti sata vuotta, ja sen kunnaksi valmistui talon historiikki.

Kauniissa ja nykyisin kunnostetussa talossa on ollut historiansa aikana vilskettä. Kolmessa ateljee-huoneistossa ja muissa asunnoissa on ehtinyt elää lukuisia eri aikakausien taiteilijoita kuten **Hugo Simberg**, **Viktor Janssonin** taiteilijaperhe ja **William Lönnberg**.

"Alun alkaen talo on rakennettu vuokratoksi. Suunnittelija oli **Gustaf Estlander**, joka ehkä sukulaistensa vaikutuksesta rakennutti siihen kolme taiteilija-ateljeeta. Lisäksi talossa on pihasiipi, jossa on aina ollut liiketoimintaa. Nykyisin siinä sijaitsee aiempiin yrityksiin verrattuna hiljainen Alzheimer-keskusliiton Leenankoti", kertoo arkkitehti Jussi Suomala.

Alun perin pienessä pihasiivessä aloitti Roburin panimo, mutta jo vuonna 1919 Kahvi Oy – Kaffe Ab osti käytännössä koko talon osakekannan, rakensi uuden teh-

dasrakennuksen sekä aloitti Oka-kahvin paahtamisen. Kahvin tuoksu loppui talosta vasta 60-luvulla.

"Talon historiikkiin tarvittavien tietojen etsiminen oli välillä työn takana, osa talonkirjoista ja vastaavista dokumenteista ei ollut pysynyt täysin ajan tasalla. Taloon muutti kuitenkin heti sen valmistuttua erilaisia ammatteja edustavia vuokralaisia yhteensä 73 henkilöä", tämentää Jussi Suomala.

Satu Suomala muistelee, että Katajanokka oli satama-alueena hivenen levottoman kaupunginosan maineessa heidän ostaessaan asunnon 1970-luvulla. Talo oli jo rapistunut, silloinen omistaja oli aloittanut kunnostustyöt saadakseen asunnot kaupaksi. Vasta uudet omistajat saivat asunto-osakeyhtiöksi muutetun talon remontintekoon vauhtia. Asuinrakennus ja tehdaskiinteistö olivat melkein kuin pommituksen jäljiltä, talkoohengellä ryhdyttiin töihin.

"Huoneistojen kunnostaminen sai aikaan lisää sotkua, meilläkin oli reikä seinässä naapuriin ja katossa aukko ylä-

kertaan. Mutta kaikkein tärkeintä oli, että suurin osa alkuperäisistä ovista, lattiosta ja uuneista oli edelleen jäljellä."

Jussi Suomala arkkitehtinä oli mukana koko talon kunnostuksessa. Jugendtalo alkoi löytää ominaislaatunsa ja muun muassa alkuperäiset kauniit porrashuoneet on osin entisöity. Aikakauden taloille on tyypillistä monimuotoisuus. Satu Suomala kertoo ihastuneensa ajan hienouteen vasta taloon muuton jälkeen.

"Oman lukunsa talon historiassa muodostavat siinä asuneet taiteilijat. Heidän elämäkerroistaan löytyi paljon mainintoja asumisesta Luotsikadulla, mutta haastattelin esimerkiksi **Per Olov Janssonia** ja **Erik Tawastsjernan** vaimoa. Kirjan teko oli kiinnostavaa monelta kannalta. Kirjoitimme omaa ja Katajanokan historiaa, mutta talossa asuneet taiteilijat ovat muokanneet myös maamme identiteettiä", jatkaa Jussi Suomala.

Aija Pouru

• Lähde: Jussi Suomala: Luotsikatu neljä, 1906–2006. Multikustannus Oy 2006.

Astioiden lumoissa

Näyteikkunan pirteät ja usein vaihtuvat kattaukset houkuttelevat asiakkaita Runeberginkadun Astialiisaan. Alkuvuodesta avatun liikkeen ikkunassa silmää ilahduttavat niin vanhat kuin uudetkin astiat.

Ennen liikkeensä perustamista **Tiina Westerlund** pohti huolellisesti ikimäältä tuntuvaa liikeideaa.

"Tutkin, suunnittelin ja vertailin mahdollisuuksia. Lopulta päädyin toteuttamaan ajatustani erilaisesta astiakaupasta", taustoittaa liikkeen perustamista ekonomin koulutuksen saanut Westerlund.

Hänen liikkeensä on ainutlaatuinen, sillä Astialiisassa myydään uusien kotimaisten sarjojen ohella vanhoja tuttuja astioita muun muassa Arabian ja Iittalan posliini- ja lasivalikoimista ja niiden lisäksi kattauksia. Myymälässä eletään sesonkien mukaan. Vuodenajat ja juhlapyhät näkyvät niin näyteikkunan kattauksissa kuin oheistapahtumissakin.

Kotonaan Tiina Westerlundin kattaa pöydän mielellään yhdistellen eri aikakausien astioita sekä perheelle että ystävilleen. Hänen kauneudentajunsa ja kiinnostuksensa kattauksiin on perua lapsuudenkodista, sillä viisilapsisen perheen viikonloppuihin kuuluivat arkea juhlavimmat ruokailuhetket.

"Sunnuntaisin äiti kattoi saliin. Ja kukkia meillä oli aina", hän muistelee. Astioiden maailmaan hän kuitenkin hurautti vasta auteltuaan sisartaan tämän antiikkiin ja astioihin keskittyvässä Alexandran kammarissa.

Vanhat kipot ja kupit herättävät ihmisissä monenlaisia muistoja ja niihin liittyy paljon mukavia tarinoita. Näitä aarteita ostetaan usein myös lahjoiksi ilahduttamaan läheisiä – vaikkei niitä itselle raaskisikaan hankkia.

Osan vanhoista astioista Tiina ostaa asiakkailtaan ja loput hän hankkii esimerkiksi huutokaupoista. Asiakkaat käväisevät usein kyselemässä puuttuvia osia kotona oleviin astiastoihinsa, ja Tiina yrit-

tää parhaansa mukaan palvella etsimällä särkyneiden tilalle kaivattuja kuppeja tai lautasia. Niitä voi myös etsiä Astialiisan kotisivuilla, jossa on listattuna haussa olevia malleja. Tiina on lisäksi järjestänyt liikkeessään jo kahdesti parin löytöpäivät. Silloin voi muutaman viikon aikana käydä paikan päällä etsimässä yksittäisiä puuttuvia Arabian kuppeja, alus- tai pullalautasia. Parin löytöpäivää on varmasti luvassa jatkossakin, sillä asiakkailta saatu palaute on ollut hyvin positiivista.

Liikkeessä on alusta lähtien järjestetty näyttelyitä, jotka ovat innoittaneet ihmisiä liikkeelle jopa bussilasteittain kauempaakin kotimaasta. Näyttelyt on koostettu yksityishenkilöiden hämmästyttävän laajoista kokoelmista. Juuri nyt esillä on 26-vuotiaan **Mika Sampon** kahvikupinäyttely. Hänen kokoelmiinsa kuuluu yli 700 erilaista Arabian kahvikuppia. Niistä on esillä muun muassa noin 100 mokkakuppia ja 280 kuppia pullalautasineen. Nuori mies innostui keräilystä vasta pari vuotta sitten nähtyään hämeenlinnalaisessa kahviossa kahvikuppikokoelman ja päätti pistää paremmaksi. Ensi kertaa julkisesti esillä olevasta kokoelmasta on mukana niin paljon kuin Astialiisan vitriineihin saadaan mahtumaan. Näiden vanhojen kuppien lisäksi Arabia ja Iittala toimittavat näyttelyyn kaikki tällä hetkellä tuotannossa olevat kupit. Siten saadaan näkyviin suomalaisen kahvikupin kehityskaari ohuenohuista posliinikupeista nykyisiin käytännöllisiin ja erilaisista osista tarpeen mukaan yhdisteltäviin sarjoihin.

Astialiisan alkutaival on ollut vilkas ja Tiina Westerlund kehittää innoissaan jatkoa. Yksi Tiinan alkuperäisistä haaveista on vielä toteutumatta.

"Olisin mielelläni halunnut perustaa liikkeen yhteyteen myös kahvion, mutta se ei ole vielä ollut mahdollista". *LS*

• Astialiisa, Runeberginkatu 59, www.astialiisa.fi.

Kuva Kimmo Brandt

Tiina Westerlundin liikkeen ikkunasoimisteena on muun muassa veikeä vanhoista kahvikupeista kehitetty verho. Astialiisan valikoimiin kuuluu sekä uusia että vanhoja suomalaisia astioita ja kattauksia.

Kuva Kimmo Brandt

Vanhankaupunginkosken apajilta pyydykseen käy niin meritaimenet, lohet kuin siiatkin. Maisemia tarkastelee kalastuspäällikkö Matti Mielonen.

Kandee mennä kalaan

On alkusyksyn tiistaiamu Helsingin syntysijoilla. Vanhankaupunginkoskessa keskittyy pari toivorikasta kalamiestä kokeilemaan onneaan. Pian toisella trappäälläkin, ja tyytyväinen nuori mies kipaisee kosken partaalle rakennettuun Meri-infoon kyselemään muovipussia saaliinsa suojaksi. Pussiin sujahtaa kalastuspäällikkö **Matti Mielosen** arvioin mukaan parikiloinen nousutaimen.

Viikintien alussa sijaitseva Meri-info on yksi kaupungin liikuntaviraston merellisen osaston kolmesta tukikohdasta. Muut työpisteet ovat Rajasaaressa ja Paavo Nurmen kujalla. Kalastuspäällikkö Mielosen työnsarkaan kuuluu niin vesillä liikkuminen kuin työpöydän äärellä hoidettavat kalastuksen järjestämiseen liittyvät työt. Niitä ovat esimerkiksi kalojen istutukset, luvanmyynti, kalastuksenvalvonnasta vastaaminen sekä tarkkailuvelvoitteet. Jätevesien vaikutusta kalatalouteen valvotaan muun muassa koekalastuksilla.

”Niiltä osin meillä Helsingissä ovat asiat hyvin. Täällä ei ole moitittavaa. Siitä kertovat myös makunäytteet, joita vesiltämme otetaan säännöllisin väliajoin”, vakuuttaa kalastuksenvalvojien esimies Mielonen.

Kalastuksenvalvojien kiireisintä aikaa ovat kevät ja syksy. Tämä näkyy myös

Vanhankaupunginkoskella, joka on suosittu kalan narraajien kohtaamispaikka. Siellä käyvät myös koululaiset hakemassa oppia, eivätkä ihan harvinaisia ole nekään luvanostajat, jotka saapuvat toiselta puolelta maailmaa.

Nousukalojen vaeltamisella mereltä on oma rytminsä. Vanhankaupungin maisemiin kevään ensimmäiset vaeltajat, meritaimenet ilmaantuvat harvakseltaan huhti–toukokuussa. Varsinainen nousu alkaa kuitenkin vasta heinäkuussa ja jatkuu lokakuulle saakka. Seuraavaksi saapuu lohi ja sitten siika, jonka nousua odotellaan juuri näillä hetkillä.

”Siika ei nouse ylös koskesta, vaan jäsen alapään suvantoon. Parhaimpana pyyntiaikana on rantapenkereellä mies miehen vieressä haaveineen lippomassa saalista”, kuvailee Mielonen.

Kalastuspäällikkö on vapaa-ajallaankin ulkoilmamiehinen ja ehdottomasti kalamies. Puuveneellään hän starttaa Kruununhaasta yleensä Inkoon ja Porvoon välisille vesille. ”Veneellä pääsee varttitunnissa kauas päivän kiireistä. Omassa rauhassa on mukava onkia ja aina saa jotakin saalista”, kertoo Mielonen. Kalansa hän perkaa itse. Paistetut kuhafileet ovat hänen ehdoton suosikkinsa.

”Kuhankalastuksessa olen vankasti verkkomies ja ahvenia ongin mielelläni. Se on niin leppoisaa puuhaa.”

Maissa olleessaankin kalastuspäällikkö viihtyy luonnossa. Mielonen liikkuu esimerkiksi Uutelan alueella, mutta pitkiä kävelylenkkejä varten hän lähtee vaimonsa kanssa Nuuksioon. Innokkaaksi marjastajaksi ja sienestäjäksi ilmoittautuva Mielonen harmittelee, kun suppilovahveroilla herkuttelut voi tältä vuodelta todennäköisesti unohtaa.

Matti Mielonen tuntee Helsingin kalavedet hyvin. Liikuntavirastoon hän tuli kalatalousneuvojan paikalle Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta vuonna 1979. Ja naureskellen hän kertoo, että ei elämässään ole kovin pitkälle päässyt, sillä yksi Helsingin merellisen yksikön tukikohdista on hänelle jo lapsuudesta tutulla paikalla.

”Kun olin vasta noin kolmevuotias, isä toi minut ensi kerran ongelle Rajasaaren sillan viereen.” *LS*

- **Meri-info**, Kuninkaankartanonsaari, Viikintie 1, puh. 310 87777
- **Lisätietoja** Vanhankaupunginkosken kalastuksesta ja luvista saa www.hel.fi/liikunta -nettisivuilta.

Lyhyesti

Vapaaehtoista apua

Haluaisitko auttaa muita tai tarvitsetko tukea esimerkiksi kävelylenkillä tai asiointireissulla? Kampin palvelukeskus kerää tietoja auttajista ja avuntarvitsijoista, jotta he löytävät toisensa.

Vapaaehtoistyö on palkatonta ja luottamuksellista lähimmäistyötä, jossa ei ole vaatimuksia iän, sukupuolen, koulutuksen tai ammatin suhteen. Halu auttaa on tärkeintä. Vapaaehtoistyöntekijä voi olla yhtä lailla vierellä kulkija, kuuntelija, lukija, ulkoiluttaja, saattaja tai seuranpitäjä.

- **Lisätietoja** vapaaehtoistyöstä saa Kampin palvelukeskuksen numeroista 310 44513 ja 310 44514 tai osoitteesta Salomonkatu 21 B.

Stadista hauskempi

Nuorisasiankeskus on saanut tämänvuotisen Helsingin hauskemman -palkinnon. Sen myönsi Art goes Kapakka -kaupunkifestivaali. Perusteluissa mainittiin, että Helsingin kaupungin nuorisoiainkeskus on 57 nuorisotalonsa pitkäjänteisellä, monipuolisella ja aktiivisella toiminnalla ollut uranuurtaja kasvattaessaan nuorista osallistuvia ja tekeviä kaupunkilaisia. Samalla on turvattu Helsingin asema myös tulevaisuudessa hauskempana paikkana. Palkinto jaetaan vuosittain henkilölle tai taholle, joka on pitkäjänteisellä toiminnallaan tehnyt Helsingistä hauskemman ja mielenkiintoisemman paikan elää ja olla. Palkinto jaettiin tänä vuonna 12. kerran.

Suunnista Malmilla

Sunnuntaina 14.10. malmilaiset voivat tutustua kotikulmillaan oleviin tiloihin, taloihin ja niissä aktiivisesti toimiviin ihmisiin. Suunnistuksen rastipisteitä ovat Malmitalo, Malmin VPK, Parasta lapsille ry:n huvila, Malmin virkistyskeskus, Työttömien toimitila, Malmin työväentalo, nuorten kahvila sekä Malmin toimintakeskus. Rastipisteissä on luvassa maistiaisja, suunnistuskilpailu sekä esityksiä kello 10–14. Yli 20 järjestäjää on jo lupautunut mukaan. Ohjeet suunnistuskilpaan saa kaikista rastipisteistä. Suunnistuksen voi aloittaa vaikkapa Malmitalolta, Ala-Malmin tori.

Nuukio tutuksi

Kaupunki omistaa useita ulkoilualueita lähikunnissa. Näistä viisi sijaitsee Nuuksion järviylängöllä. Alueen vaellusreitit, lammet, järvet, suot ja pitkospolut sekä aarniometsäalue ovat monelle vielä uusia kokemuksia. Nuuksion ulkoilualueet sijaitsevat Espoossa ja Vihdissä ja niihin on matkaa Helsingin keskustasta enintään 35 kilometriä. Tiedot ulkoilualueista on koottu uuteen esitteeseen, jonka voi noutaa Liikuntavirastosta (Töölön kisahalli, Paavo Nurmen kuja 1), Rakennusviraston asiakaspalvelusta (Pohjoinen Makasiinikatu 9) sekä Jugendsalista (Pohjoisesplanadi 19). Esite on myös pdf-muodossa www.hkr.fi/julkaisut -nettisivuilla.

Lampia tutkitaan

Kaupungin ympäristökeskus tekee yhteistyössä Helsingin yliopiston bio- ja ympäristötieteiden laitoksen kanssa tutkimusta Helsingin lammista. Tutkimuksen tulokset julkaistaan keväällä 2007.

Helsingissä on noin 40 lampea. Niistä kaikista tehtävän lyhyen kuvauksen ohella on tarkempaan tutkimukseen valittu 12 lampea.

Tutkimuksessa selvitetään myös lampien merkitystä kaupungin asukkaille osana heidän lähiympäristöään. Tätä varten on lähetetty kysely kuuden lampen lähiasukkaille.

- Tietoja lammista löytyy Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen verkkosivuilta: www.hel.fi/ympk/vedet > lammet.

Kaupungin puhelinjärjestelmä uudistuu

Helsingin kaupungin puhelujen välitys keskitetään syksyn aikana Palmiaan. Uudistuksen yhteydessä suuri osa kaupungin puhelinnumeroista muuttuu ja käyttöön tulee yhtenäinen numerointijärjestelmä. Muutos liittyy kaupungin puhelinoperaattorin vaihtumiseen Elisasta TeliaSoneraksi.

Uudella järjestelmällä tavoitellaan sekä taloudellisia säästöjä että palvelujen saavutettavuuden paranemista. Palmiaan siirrettävä puhelinvälitys keskitetään neljään välityskeskukseen aiemmasta 17 välityspisteestä. Palmia on catering-, kiinteistöhuolto- ja turvapalveluja tuottava kaupungin liikelaitos.

Puhelinnumerot 310-alkuisiksi

Kaupungin puhelinnumerointi muuttuu vaihteittain yhtenäiseksi 310-alkuiseksi numeroinniksi. Yhtenäistyvä nume-

rointi auttaa kaupunkilaisia tavoittamaan haluamansa palvelut ja henkilöt ilman, että heidän tarvitsisi tuntea kaupungin hallinnon rakennetta.

310-alkuiset numerot ovat jo olleet käytössä suurissa palveluvirastoissa, kuten sosiaalivirastossa, terveyskeskuksessa ja opetusvirastossa. Nyt myös muut virastot ja laitokset siirtyvät 310-numerointiin, johon liitetään myös kaupungin matkapuhelimet. Jokaiselle virastolle tulee oma 310-alkuinen vaihdenumero, jonka lisäksi Helsingin kaupungille tulee yhteinen vaihdenumero (310 1691).

Puhelinuudistuksen yhteydessä otetaan käyttöön yhden puhelimen periaate. Se tarkoittaa sitä, että rinnakkaisista matka- ja lankapuhelinliittymistä luovutaan, ja kaupungin henkilöstöllä on pääsääntöisesti käytössään vain yksi puhelin. Kaupungin matkapuhelimet liitetään puhelujen välityspalveluun samantasoisesti kiinteiden puhelinliittymien kanssa. Viisivuotisen sopimuskauden aikana kau-

pungin puhelinliittymien lukumäärä vähenee noin 10 000 liittymällä, mistä seuraa huomattava säästö.

Kuntalaisen ei tarvitse kaupungin puhelimeen soittaessaan tietää, onko kyseessä matka- vai lankapuhelin. Soitto 310-alkuiseen numeroon maksaa aina saman hinnan kuin soitto lankapuhelimeen.

Muutostyö alkaa syyskuussa

Puhelinnumeroiden siirtäminen uuteen järjestelmään alkoi syyskuun puolivälissä. Numeroita vaihdetaan noin 1 000 numeron viikkovauhdilla. Aluksi uuteen järjestelmään siirretään liittymät, joiden numero ei muutu. Muutuvia puhelinnumeroita otetaan käyttöön loppuvuodesta. Uusi järjestelmä kattaa kaikki kaupungin puhelinliittymät arviolta tammikuun lopussa 2007. Vanhat puhelinnumerot toimivat uusien rinnalla noin vuoden ajan.

Kunnon kansalainen – tunnistatko itsesi?

Kaupunginmuseon Hakasalmen huvilan uudessa näyttelyssä tutkiskellaan, millainen on kunnon kansalainen. Näyttelyn aihe on modernin kansalaisuuden synty ja kehitys Helsingissä 1800-luvulta tähän päivään, ja se antaa runsaasti liikkumavaraa kävijän omalle mielikuvitukselle, tunnelmille ja ajatuksille.

Museon eri väreihin säilytettyihin huoneisiin on koottu teemoja, jotka heijastelevat kansalaisuuden eri puolia. Kansalaisuus-käsitteen alkuperä on Ranskassa. Helsinkiin ajatus tuli Viaporin upseerien kautta. Sana kansalainen mainitaan ensimmäisen kerran suomeksi Turun Viikko-Sanomissa vuonna 1821.

Äänioikeus viettää eduskunnan kanssa tänä vuonna 100-vuotisjuhliansa ja äänestämisen lienee nykyihmisen perusoikeuksia. Kansalaisuus sisältää perusoikeuksien lisäksi myös lukuisia velvoitteita: osa ääneen lausuttuja ja osa sellaisia, joihin mukaudumme tai joita vastaan kapinoimme ehkä edes huomaamatta asiaa.

Kunnon kansalainen on aina aikansa lapsi. Häntä tietenkin mitataan, ja mitaus alkaa viimeistään vauvan syntyessä. Onko vauva normaalipainoinen ja käveleekö hän oikeaan aikaan?

Alkoholiin ja sen käyttöön liittyy paljon normeja ja sääntöjä. Iäkkäämmät kan-

salaiset muistavat viinakortin, ja viinan kirot tunnistaa vaikkapa sananlaskuista ”Raitis koti – onnellinen koti” ja ”Viina on työmaiden vitsaus”.

Toisinaan pahimmin poikkeavat suljetaan vankiloihin tai mielisairaaloihin. Näyttelyssä on esillä pieni kokoelma Nikkilän entisen mielisairaalan potilaiden taideteoksia.

Nykyisin kunnon kansalaisen tunnistaa kuntoilusta ja terveistä elintavoista. Vyötarroa on mittailtu aikojen alusta, nykypäivänä kurellit on unohdettu ja kuntopyörä otettu käyttöön. Onko pullukka enää edes kunnon kansalainen?

Kunnon kansalainen elää arjessa. Julkisuuden henkilöt elävät lisäksi lehtien palstoilla ja television hittisarjoissa. Onko arki hauskaa ja mielenkiintoista, vai tylsää päivästä päivään puurtamista? Mielenkiintoisia ajatuksia herättää myös ikäky symys, kun kolmas elämä eletään eläkepäivillä. Millaisia odotuksia meillä on 60- tai 70-vuotiaille kansalaisille?

Aija Pouru

• Kunnon kansalainen -näyttely 15.6.2008 asti. Hakasalmen huvila, Mannerheimintie 13, p. 169 3444. avoinna ke, pe – su klo 11–17, to klo 11–19. Pääsymaksu 4/2 euroa, alle 18-vuotiaille ja torstaisin vapaa pääsy.

Kansalaiskuntopeli verkossa

Kansalaiskuntotestin netissä voi tehdä kotikoneelta tai Hakasalmen huvilan näyttelytilan tietokoneella. Kansainvälinen Real Citizen -verkkonäyttely on laadittu pelin muotoon. Kysymyksiin vastaamalla saa leikkimielisen testituloksen, kysymyksiä voi myös selata ja saada niistä lisäinfoa.

Pelin on tuottanut Helsingin kaupunginmuseon lisäksi Musée d'histoire de la Ville de Luxembourg ja Deutsche Arbeitschutzausstellung (Dasa). Pelin osoite on www.realcitizen.info.

Yleisötilaisuuksia

Kaupunginmuseon keskusteluserjassa mietitään kansalaisuuden eri puolia **Tuomas Nevanlinnan** puheenjohtolla. Tilaisuuksiin on vapaa pääsy, kuten myös illalla järjestettäviin yleisöpastuksiin. **28.9. klo 18** keskustelu Tunnettu kansalainen, jonka aihepiiri keskittyy tavisten ja julkisten elämään. **5.10. ja 19.10. klo 18** yleisöpastus.

12.10. klo 18 keskustelu Kunniallinen kansalainen. Kansalaiseksi syntytään, mutta kunnon kansalaiseksi kasvatetaan. Miten voi olla yksilöllinen ja yhtä aikaa samanlainen kuin muut?

Kysymystä, millainen on kunnon kansalainen, voi tutkia tiedolla ja tunteella liikkueessa huoneesta toiseen.

Kuvat Kimmo Brandt

Eltsuun skeittaamaan

Eläintarhan skeittipuisto Nordenskiöldinkadun varrella on kahdeskymmenes ulkoskeittipaikka Helsingissä. Micropolis on oikeastaan ympäristötaideteos, joka on pyritty hienovaraisesti sijoittamaan Eläintarhan arvokkaaseen kansallismaiseen.

Skeittipaikan suunnittelusta on vastannut skeittari **Janne Saario**. Tarkoituksena on koota nykyisin katutilassa skeittaavat nuoret turvallisempaan ympäristöön. Micropolis soveltuu vasta-alkajille ja taidoiltaan jo kehittyneemmillekin lautailijoille. Elokuussa valmistunut Micropolis on skeittipaikka, jonka katuskeittaajat luokittelisivat luonnon spotiksi eli paikaksi, jota ei ole varta vasten suunniteltu skeittaamiseen, mutta soveltuu siihen hyvin.

Skeittipuisto toimii myös ei-skeittaaville kaupunkilaisille virkistysalueena ja ympäristötaideteoksena. Rakenteet ovat luonnonkiveä, betonia ja nurmea.

Micropoliksen pinta-ala on 3 600 neliometriä. Se on ensimmäinen upotetulla poolirakenteella toteutettu skeittauspaikka Helsingissä. Skeittipuisto on liikuntaviraston, nuorisosaainkeskuksen ja rakennusviraston yhteishanke.

Kuva Patrik Lindström, kuvassa Jaakko Seppälä.

Muistojemme museot

Satavuotisen toimintansa kunniaksi Helsingin kaupunginmuseo haluaa tarkastella historiaansa myös kävijöiden näkökulmasta. Siksi juhlavuonna järjestetään kirjoituskilpailu, jolla kerätään yleisön muistoja kaupunginmuseosta.

Muistelusten ja kirjoitusten aiheita voivat olla esimerkiksi: Milloin kävitte Helsingin kaupunginmuseossa ensi kerran? Miten lapsuuden museoelämykset eroavat aikuisen vaikutelmista? Onko jokin museon näyttely, yksittäinen esine, julkaisu tai vaikkapa opastus jäänyt

pysyvästi mieleen? Onko jostakin museokokemuksestanne herännyt kestävä rakkaus tai pitkäaikainen kammo? Millaisiksi toivoisitte kaupunginmuseon kehittyvän tulevaisuudessa?

Muisteluita voi kirjoittaa kaikista kaupunginmuseon toimipisteistä, jotka ovat Sofiankadun päärakennus, Katumuseo, Hakasalmen huvila, Sederholmin talo, Ruiskumestarin talo, Raitioliikennemuseo, Koulumuseo, Työväenasuntomuseo, Voimalamuseo, Tuomarinkylän museo ja Lastenmuseo.

Tekstien muoto ja pituus ovat vapaita, ja ne voi toimittaa museoon käsin tai koneella kirjoitettuna, paperilla tai sähköisesti. Lokakuun loppuun mennessä palautetut kirjoitukset osallistuvat kilpailuun, jossa antoisimmat ja eloisimmat tekstit palkitaan. Voittajat julkistetaan vuoden 2007 ensimmäisessä Sofia-lehdessä, jossa myös julkaistaan kilpailun satoa. Kirjoitukset lähetetään 31.10. mennessä sähköisesti osoitteeseen kaupunginmuseo@hel.fi tai postitse osoitteeseen: Museomuistoja, Helsingin kaupunginmuseo, PL 4300, 00099 Helsingin kaupunki.

Elävämpi Helsinki esillä verkossa

Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteinen internet-sivusto **Helsinki.fi** uudistuu. Sisällöstä tulee entistä elävämpi, ajankohtaisempi ja helpommin käytettävä.

Helsinki.fi on tarkoitettu niin kaupungin omille asukkaille kuin matkailijoille ja opiskelu- tai asuinpaikkakuntaa hakeville. Sivusto jakautuu viiteen pääteemaan: kaupunki ja seutu, matkailu ja vapaa-aika, taide ja kulttuuri, koulutus ja opiskelu sekä tiede ja tutkimus.

Täältä löytyy hyödyllisiä tietolähteitä, ajankohtaisia tapahtumapöimintoja, kiinnostavia artikkeleita, tuoreita uutisia sekä käytetyimmät sähköiset palvelut. Uusi piirre sivuilla ovat mainokset, joiden avulla käyttäjät saavat tietoa myös seudun kaupallisista palveluista.

• Uudistunut Helsinki.fi -palvelu avautuu syyskuun lopulla. Kaupungin ja yliopiston viralliset sivut Hel.fi ja Helsinki.fi/yliopisto pysyvät ennallaan.

Meriväylältä löytyi mammutin luu

Vuosaaren rakentuvan uuden tavarasataman meriväylältä on löytynyt mammutin kynärllu. Löytö on Suomen oloissa harvinainen. Edellisen kerran mammutinluuta löytyi vuonna 1954, jolloin Herttoniemen urheilukentän rakennustöissä paljastui mammutin olkaluu.

Mammutin maitohammas Helsingistä on löytynyt vuonna 1911 Cygneuksenkadun talotyömaalta. Luita säilytetään

Helsingin yliopiston luonnontieteellisessä keskusmuseossa.

Meriväylän ruoppauksissa viime syksynä havaitun luun alkuperä on varmistunut perusteellisissa, puoli vuotta kestäneissä tutkimuksissa, kertoo Vuosaaren satamautiset 2/2006. Vuosaaren kynärlluun iäksi on arvioitu yli 40 000 vuotta. Kynärllu on kuulunut keskikokoiselle, vielä kasvuiässä olevalle mammutille.

Piirros Arto Nyssönen

Studia Generalia terveydestä

Helsingin terveyskeskus järjestää kaikille avoimen luontosarjan terveyden edistämisestä eri ikäkausina. Asiantuntijoiden puheenvuorojen jälkeen on varattu aikaa kysymysten esittämiseen ja keskusteluun. Tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

• **Mitä mielessä liikkuu?** – Mielenterveyden edistäminen eri elämänvaiheissa.

Ti 3.10. klo 18–19.30, Malmitalo, Ala-Malmin tori 1. *Asiantuntijat:* Yliääkäri **Jorma Oksanen** ja psykiatrinen sairaanhoitaja **Päivi Kylmäkoski**.

• **Virkistä muistiasi!** – Ikäihmisen terveyden edistäminen. To 5.10. klo 14–15.30, Kinaporin vanhuskeskus, Kinaporinkatu 9 A.

Asiantuntijat: Geriatrian erikoislääkäri **Marja-Liisa Laakkonen** ja ylihoitaja, fysioterapeutti **Tuija Arvo** sekä terveydenhoitaja **Eeva-Liisa Salminen**.

• **Valintojen viidakossa** – Koululaisten terveyden edistäminen. Ma 23.10. klo 18–19.30, Malmitalo, Ala-Malmin tori 1.

Asiantuntijat: Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon päällikkö **Hanna Viitala** ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon yliääkäri **Kirsi Savolainen**.

• **Hyvällä mielellä kasvuun** – Lapsen ja perheen terveyden edistäminen. La 18.11. klo 14–15.30, Stoa Teatterisali, Turunlinnantie 1.

Asiantuntijat: Yliääkäri **Merja-Maaria Turunen** ja terveydenhoitaja **Raija Hietanen**.

Kysely vedestä

Helsingin Vedellä on käynnissä kysely, jonka tavoitteena on selvittää helsinkiläisten käsityksiä Helsingin Veden toiminnasta ja sen ympäristövaikutuksista. Kysely liittyy Teknillisessä korkeakoulussa tehtävään diplomityöhön, jossa selvitetään miten vesihuoltolaitos vaikuttaa ympäristöön.

Tutkimuksessa tarkastellaan koko Helsingin vesihuoltoketjua aina Päijänteen vedenotosta puhdistettujen jätevesien poisjohtamiseen sekä näiden ympäristövaikutuksiin. Kyselyn avulla halutaan samalla kehittää Helsingin Veden ja asukkaiden välistä vuorovaikutusta ja viestintää.

Kyselyyn pääsee vastaamaan Helsingin Veden Internet-sivujen kautta (www.helsinginvesi.fi). Kysely on tarkoitettu kaikille Helsingissä asuville. Vastausaikaa on 15.10. asti. Kaikkien yhteystiedot antaneiden kesken arvotaan 10 kpl vapaalippuja Merimaailma Sea Lifeen. Lisätietoja kyselystä antaa **Ann-Sofie Heselius**, puh. 4734 6015.

Pääkirjasto avautui

Pasilan pääkirjasto avasi ovensa syyskuun alussa entistä ehompana seitsemän kuukauden remontin jälkeen. Asiakkaille tarkoitettujen tietokoneiden määrää on lisätty, ja ne on keskitetty toiseen kerrokseen. Sisääntulokerroksessa on palautusautomaatti. Lainaustapa ja tietopalvelu on yhdistetty yhdeksi palvelupisteeksi. Nyt myös kirjaston ilmastoilaitteet on uusittu ja valaistusta on parannettu. Pääkirjaston rakennus valmistui vuonna 1986.

• Pääkirjaston osoite on Rautatieläisenkatu 8, sisäänkäynti Kelloilta 9, ja se on avoinna ma–to klo 10–20, pe klo 10–18 ja la klo 10–16.

Elinkeinojohtaja Eero Holstila:

Tulosta syntyy

Vetovoimainen metropoli pystyy tarjoamaan yrityksille sellaisia palveluja, ettei niiden tarvitse siirtyä muualle.

Kaikki tehdään sen eteen, että yritykset pitävät pääkaupunkiseutua hyvänä kotipaikkana”, sanoo Helsingin kaupungin elinkeinojohtaja **Eero Holstila**.

Helsingin elinkeinopolitiikkaa tehdään kolmesta näkökulmasta: Pääkaupunkiseudun vetovoimaa vahvistetaan, turvataan helsinkiläisten yritysten toimintaympäristö ja palvelee yrittäjiä muun muassa tarjoamalla neuvontapalveluja.

Maailmanluokan sijaintipaikka

Helsingin seudun päättäjien visiossa Helsingin alueesta kehitetään maailmanluokan innovaatio- ja liiketoimintaympäristö. Se nojaa luovaan voimaan, joka muodostuu taiteesta, tieteestä ja oppimiskyvystä. Vision suuntaan edetään kumppanuuteen perustuvan yhteistyön avulla. Helsingin kaupungin rooli on rohkaista, kannustaa ja tukea tätä yhteistoimintaa koko kaupunkiseudulla.

”Kun kaikki tekevät oman osuutensa, syntyy lumipalloilmiö ja aikaansaannoksia. Yksin ei saavuteta mitään”, Holstila sanoo.

Visioilla on merkityksensä. Viime vuonna valmistunut Helsingin seudun innovaatiostrategia sisältää kaikkiaan 26 toimenpidettä vision toteuttamiseksi. Yhteinen tavoite kaikissa hankkeissa on alueen kilpailukyky.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat yliopistot, korkeakoulut ja elinkeinoelämä sekä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Uudenmaan liiton yhteinen kehitysyhtiö Culminatium.

Holstila oli yhtiön toimitusjohtaja viitisen vuotta, laissa kaupungilta. ”Uskon, että Culminatiumin rooli kaupunkien yhteisen elinkeinopolitiikan toteuttajana tulee vahvistumaan. Yhtiön avulla voidaan toteuttaa osapuolten yhteisiä hankkeita.”

☛ *”Helsinki on ottanut takaisin Suomen talousveturin roolin. Se on isänmaallinen tehtävä, jonka toteuttamiseen meidän on kyettävä”, sanoo elinkeinojohtaja Eero Holstila.*

Kuva Pertti Niisonen

Helsinki Forum Virium: Innovaatiot tuotteiksi ja palveluiksi

Tärkeä osa Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikkaa on käynnistää ja vauhdittaa uusien innovaatioiden syntymistä. Forum Virium -hankkeessa kaupunki rahoittaa yritysryhmän koordinoitua yhteishankkeita. Hanke on yritysvoimien ja elinkeinojohtaja **Eero Holstila** on ohjelmaryhmän puheenjohtaja.

”Forum Virium on kaupungin merkittävin elinkeinopolitiittinen hanke”, Holstila toteaa. ”Ydinajatuksena on innovatiivisten voimien keskittäminen. Yhteis-

työllä pystytään tuottamaan uudenlaisia tuotteita ja palveluita maailmanlaajuisillekin markkinoille.”

Tuotteiden ja palvelujen tuloa markkinoille halutaan nopeuttaa. Uusia tuotteita pitää myös testata ennen kuin ne ovat valmiita markkinoille.

Julkisille aloille Forum Virium tarjoaa mahdollisuuden päästä mukaan yritysvoimien maailmanluokan hankkeisiin. ”Ainakin terveydenhuollossa, opetuksessa ja joukkoliikenteessä saadaan vahva yritys-kumppani”, Holstila toteaa. ”Jos hank-

keessa mukana olevat yritykset pystyvät luomaan esimerkiksi kaupungin yksiköille merkittäviä uusia palveluja, syntyy markkinoita muuallakin.”

Hankkeen veturiyritykset ovat Digita, Elisa, Nokia, TeliaSonera, Tieliiikelaitos, TietoEnator, Veikkaus, WM-Data, YTT-Yhtymä ja Yleisradio. Kumppaniyrityksinä hankkeessa ovat Hewlett-Packard, IBM, MTV, Siemens, SOK ja Swelcom. Julkishallinnosta ovat mukana Helsingin kaupunki, Sitra, Tekes ja VTT. Lisäksi kymmenkunta innovatiivista pk-yritystä on valittu

kasvuohjelmaan. Kullekin yritykselle laaditaan kehitysohjelma, joka sisältää mm. yhteistä ja yrityskohtaista valmennusta, koulutusta ja mentorointia.

”Toivon, että Forum Virium vetää puoleensa myös kansainvälisten yritysten tutkimus- ja tuotekehitysyksiköitä. Kaikki mahdollisuudet ovat olemassa, jotta Keski-Pasilan alueesta muodostuu tulevaisuudessa merkittävä digitaalisen median ja sisältötuotannon osaamiskeskus”, Eero Holstila sanoo. *SJ*

• Lisätietoja: <http://www.forumvirium.fi/>

kun kaikki tekevät osansa

Asiat pysyvät hallinnassa

Helsingillä on puutteensa, mutta myös vahvuutensa. Puolentoista miljoonan asukkaan seutua voi vielä hallita, asioista voidaan sopia, niitä voidaan yhdistellä ja saada ne sujumaan. Juuri Helsingin alueen koko on Holstilan mielestä avain tehokkaaseen yhteistoimintaan ja joustavaan muuntautumiskykyyn.

”Suuremmissa kaupungeissa hankkeet kariutuvat usein laajuuteen ja monimutkaisuuteen.”

Maailmanlaajuisuus toistuu Holstilan puheissa tuon tuostakin. ”Asioiden tarkastelu maailmanlaajuisesti on realismia, koska maailma jakautuu parhaillaan alueittain. Euroopassakin alueet ovat jo pitkään kilpailleet elinvoimaisuudesta. Puhutaanhan jo metropolistumisen megatrendeistä.”

”Kansainvälisten mittausten ja arvioiden mukaan Helsingillä on erinomaiset edellytykset vision toteuttamiseen”, Holstila vakuuttaa.

Kaupunkiseudun tutkimus- ja kehitysvolyymi on jo nyt Euroopan huippua. Väestön oppimiskyvyn perusta on Holstilasta hyvässä kunnossa, kuten Suomen koululaitoksen huippusijoitukset OECD:n Programme for International Student Assessment (PISA) -tutkimus osoitti.

Mainettaan parempi

Helsingin elinkeinopoliittikkaa on arvosteltu. On sanottu, että huonosti toimiva elinkeinopoliittikka on yksi Helsingin suurimmista ongelmista. Yritykset ovat pitäneet Helsinkiä huonona isäntänä.

”Paljon meillä on parannettavaa ja töitä on tehtävä, jotta pääsemme huonon isännän maineesta eroon. Kampanjoimalla se ei onnistu, vaan nöyrällä työnteolla. Tämä on haaste kaikille kaupungin yksiköille. Palvelujen sujuvuutta ja palveluasennettamme on tarkasteltava uudelleen.”

Holstila korostaa, että palvelun pitää sujua kaikissa kaupungin yksiköissä, ei pelkästään elinkeinopalvelussa. Yksiköiden pitää tarkastella asioita myös elinkeinopoliittikan näkökulmasta. ”Näkökulma ja palveluasenne syntyvät oppimisprosessissa, jonka organisoiminen on meille haaste.”

Holstila ei silti usko, että Helsingin elinkeinopoliittikka on niin huonoa kuin joskus väitetään. ”Meillä on paljon hyviä neuvontapalveluja esimerkiksi aloitteleville yrittäjille ja tukea löytyy myös yritysideoiden jalostamiseen.”

Matkailun merkitys korostuu

Vuoden loppuun mennessä valmistuu kaupungin uusi elinkeinopoliittinen strategia. Strategiaa tarvitaan, jotta asiat voidaan laittaa tärkeysjärjestykseen.

Satama on Helsingin elinkeinopoliittikan tukipilari. Uusia mahdollisuuksia avautuu Vuosaaren sataman aloitusta syksyllä 2008 ja Sipoo-suunnitelmien edetessä.

Helsingissä on ahtaampaa kuin ympäristökunnissa ja Helsinki on jäänyt joissain asioissa siksi alakynteen. Naapurikunnilla on ollut paremmat mahdollisuudet tarjota tontteja, Helsingissä kärsitään tonttipulasta.

Holstila sanoo, että ruohonjuuritason yrittäjyys on tärkein osa kaupungin elinkeinopoliittikkaa. Yritykset tekevät valintoja, ja niihin kuuluu myös toimipaikan valinta. ”Tässä asiassa meidän on terävöitettävä otettamme.”

Matkailu on kasvava elinkeinoala. Turistikaupunki Helsingillä on potentiaalia; raja ei ole tullut vastaan. Holstilan mielestä kysymys on siitä, miten pystymme tuotteistamaan matkailua.

Festivaalit ja urheilutapahtumat ovat osa elinkeinopoliittikkaa. Ensi vuoden euroviisujen lisäksi Helsinki isännöi naisten jalkapallon Euroopanmestaruuskisoja 2009.

”Niistä voi tulla maailman tähän asti suurin naisfutuksen yleisötapahtuma. Miten pystymme käyttämään tilaisuuden hyväksi”, Eero Holstila kysyy.

Tärkeä ryhmä kaupungin elinvoimaisuudelle ovat myös opiskelijat. ”Opiskelijat luovat kaupungille henkeä ja vaikuttavat jopa kahvilakäyttäytymiseen.”

Kulttuurista vetovoimaa

Helsingin alueen vetovoimaa Holstila oli kehittämässä Kaliforniassa yhdessä muiden menestyneimpien innovaatiokaupunkien kanssa. Mukana olivat myös Art&Design Cityn toimitusjohtaja **Kari Raina**, Forum Viriumin johtaja **Jarmo Eskelinen** ja Espoon kulttuurijohtaja **Georg Dolivo**. Ryhmään liittyi vielä myös Kalifornian yliopistossa vieraileva **Antti Hautamäki**.

Piilaakson pääkaupunki San Jose isännöi tilaisuuden, johon oli Helsingin seudun lisäksi kutsuttu kaupunkiseu-

tuja Zurich, Sanghai, Osaka, Peking, Melbourne, Yokohama, Cambridge, Singapore, Wellington, Bilbao, Toronto, Linz ja Liverpool.

Holstila summaa seminaarin antia ja sanoo, että Piilaaksossa nähdään, että teknologiavetoinen kasvun kausi on ohi. Tilaisuudessa etsittiin uusia ratkaisuja yhdistää taiteen ja kulttuurin luovaa voimaa kehittyvään teknologiaan.

Sirpa Jyrkänne

Helsingin elinkeinopoliittikan viisi tärkeintä asiaa:

- Avoin vuoropuhelu yritysten kanssa
- Kaupungin palvelujen toimivuus
- Oppimiskyky ja uusiutuminen
- Kansainvälisen ilmapiirin vahvistuminen
- Kumppanuus ja yhteistyö yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.

Eero Holstila viisi tärkeintä asiaa:

- Liikunta ilon tuojana ja kunnan ylläpitäjänä
- Klassinen musiikki nautintona
- Hyvät ihmissuhteet työssä ja yksityiselämässä
- Oppimiskyky
- Edellisten pohjalta – mielen tasapaino.

Päiväkodin arki avautuu vanhemmille

Vuosaaren Auringonpilkun päiväkotiki on yksi neljästä päiväkodista, jotka osallistuvat Forum Viriumin päiväkotien kuva- ja videopäiväkirja -kokeiluun.

Usein vanhemmat näkevät päiväkodin arjesta vain sen, kun lapsi tuodaan hoitoon ja noudetaan kotiin. Pieni lapsi ei osaa kertoa eikä muistakaan asioita aikuisen lailla.

Nyt kokeilupäiväkotien vanhemmat voivat katsoa nettiosoitteesta ja salasanojen takaa kuvia lapsistaan pitkin päivää. Kittilän perheessä kuvia katsellaan joskus myös iltaisin.

”Kotona voi ottaa lapsen syliin ja jutella päivän tapahtumista. Kuva auttaa lasta muistamaan päivän tapahtumat ja innostaa kertomaan niistä”, viisivuotiaan **Taavin** äiti **Riitta Kittilä** sanoo.

Vanhemmille syntyy parempi käsitys päiväkodin elämästä kuvia ja videonpätkiä katsellessaan. Arjesta löytyy monia yllätyksiä ja ahaa-elämyksiä. ”Ihmettelemme joskus muiden vanhempien kanssa sitä, miten rauhallisesti askarteluhetket sujuvat eikä sotkua synny vaikka iso ryhmä ruokailee.”

Riitta Kittilä kertoo, että hankkeesta kerrottiin vanhemmille hyvissä ajoin. Kirjallinen suostumus otettiin kailta, jotka antoivat luvan lapsensa kuvaamiseen.

”Ensikäynti sivustolla hämmensi hieman, koska mainoksia oli niin valtavasti. Sitten ajattelin perään, että jonkunhan tämä lysti on maksettava”, Kittilä sanoo.

Hän on ladannut omalle koneelleen kuvia ja pitää hyvänä myös sitä, että kuvia voi tilata maksua vastaan.

”Video ja kuvapäiväkirja on Forum Virium -hankkeen ideoima ja keksimä”, kehittämispäällikkö **Pauliina Smeds** kertoo. ”Totesimme vain, että olisi mukava tietää, mitä omat lapset päiväkodissa tekevät.”

Idea jalostettiin eteenpäin, hankittiin rahoitus ja tekninen toteutus. Teknisestä ratkaisusta tuli helppokäyttöinen. Kuvat lähtevät puhelimesta automaattisesti www-sivulle. Henkilökunnan ei tarvitse taltioida kuvia mihinkään.

Kokeilu jatkuu marraskuun loppuun. ”Suunnitelmia on, että kokeilua jatketaan ja seuraavassa vaiheessa laajennetaan kouluihin. Isommat lapset voisivat tehdä itse omaa videopäiväkirjaansa”, Pauliina Smeds sanoo. *SJ*

Kuva Pertti Niisonen

Kiveen kaiverretut kohtalot

Sakari Topeliuksen hautaa koristaa enkeli, jolla on otsallaan tähti. Taustalla kasvava koivu täydentää teeman.

Suomen kansallishautausmaalla Hietaniemessä nukkuvat ikuista unta yhtä lailla valtiopäämiehet, taiteilijat, sotilaat kuin työläiset.

Osasta heistä lepää haudassaan yksin, osalla on seuranaan sukua. Jotkut ovat saaneet viereisiin hautoihin salarakkaitaan tai vihamiehiään. Hautoja katsellessa kaukaisetkin aikakaudet alkavat hahmottua uudella tavalla ja saada syvästi inhimillisiä piirteitä. Esimerkiksi vuonna 1917 kuolleen taiteilija **Hugo Simbergin** lapset ovat eläneet pitkään: poika **Tom** kuoli vasta viime tammikuussa ja tytär **Eva** vuoden 2003 lopussa. Välillä lapset ovat lähteneet paljon ennen vanhempiaan, niin kuin kirjailija **Sakari Topeliuksen** ainoa poika **Rafael**, joka nukkui pois päivälleen vuoden ikäisenä ja hänen jälkeensä syntynyt **Rosa Emeliakin** kolmivuotiaana. Isän muistomerkki sijoitettiin myöhemmin lasten hautojen lähelle.

Vaikuttajilla vaatimattomia kiviä

Luterilaisen hautausmaan vanha osa avattiin 1920-luvulla, ja alue hautoineen ja penkkeineen onkin ajan patinoima. Puuvanhukset kurottelevat kohti taivasta ja toisiaan. Vaikka aivan ulkomuurin takana kulkee vilkkaasti liikennöity Mechelininkatu, kietoo hautausmaa kävijän nopeasti hiljaiseen syleilyynsä.

Täällä on niin paljon kuuluisien suomalaisten hautoja, ettei tarvitse kulkea pitkää matkaa löytääkseen tut-

tuja nimiä **J.V. Snellmanista** **Fredrik Cygnaeukseen** ja **Ida Aalbergiin**.

Useat hautamuistomerkit puhuttelevat kauneudellaan. **Walter Runebergin** veistämä enkeli koskettaa otsallaan olevaa tähteä, ja taustalla kasvaa koivu, kuten Sakari Topeliuksen hautapaikalle sopiikin. **Viktor Janssonin** muistopilariin on kiinnitetty maapallon päällä leikkitelevä lapsi – samanlainen, jollaisen **Faffan** valoi aikanaan pronssista ja sijoitti Esplanadin puiston teoksiinsa. Sukuhautaan on sittemmin haudattu hänen maailmankuulu kirjailijatyttärensä **Tove**.

Yksi hautausmaan suurimmista töistä on **Ville Vallgrenin** marmorista veistämä **Aurora Karamzinin** muistomerkki. Siinä enkeli suojaa rakastettua hyväntekijää sekä tämän viereen kuvattua köyhälistön naista.

Monet muut pidettyjen henkilöiden haudat ovat sitä vastoin hyvinkin vaatimattomia. Esimerkiksi **Helene Schjerfbeckillä** on vanhempiensa haudalla pelkistetty hautakivi sivuaidan vieressä, kuin puristuksissa ja symboloiden taiteilijan ankaraa elämää. Myös **Albert Edelfeltillä** on koruton muistokivi. Saman aikakauden taidemaalareista **Akseli Gallen-Kallela** on saanut – joskin viiveellä – Kalevalaseuran rakennuttaman hautakammion. Se on omassa rauhassaan puiden katveessa, kunnioittaen taiteilijan ennen kuolemaansa lausumaa toivetta päästä eläimen tavoin metsään hiljaa kuolemaan.

Hautausmaalla on useita erikoisia hautoja. Yksi niistä on **Evert Waldemar Becker-Bein** ja hänen vaimonsa **Anna Comnenosin**. Heidän kaksi sukulaistyttöään ovat suunnitelleet veistoksen, jossa pariskunta makaa viere-

koskettavat

Viidetaiteilija Pertti "Spede" Pasasen hauta on yksi Taiteilijakukkulan suosituimmista.

tysten. Becker-Bein kädessä on miekka, johon on kaiverrettu hänen kirjallinen salanimensä "Ilmarinen". Hän käytti sitä kirjoittaessaan Suomen tilanteesta sortokaudella. Salanimi oli tuohon aikaan tarpeen huomattavan sotilasuran tehneelle kosmopoliitille.

Rakkaita tai ei

Hautausmaa kertoo karusti siitä, kuinka julmaa elämä voi olla. Pieniä lapsia on haudattu tänne paljon, ja monet ovat menettäneet puolisonsa varhain. Esimerkiksi kirjailija **Minna Canthin** lehtoriopuliso **Johan Ferdinand Canth** kuoli vaimonsa ollessa vasta 35-vuotias ja odottaessa perheen seitsemättä lasta.

Hautausmaa myös muistuttaa, että kautta aikojen on vaihdettu puolisoita ja koettu enemmän tai vähemmän jul-

Tutkimusmatkailija ja itämaisten kielten professori Yrjö Aukusti Wallinin hautakiveen on kaiverrettu hänen arabiankielinen nimensä Abd ul-Wali.

kisia suhteita. Esimerkiksi kuvanveistäjä **Robert Stigellin** vaimo, kuvanveistäjä **Ella**, avioitui myöhemmin Helsingin kaupunginorkesterin perustaneen **Robert Kajanus** kanssa ja on haudattu tämän kanssa samaan hautaan. Stigellinkin hauta on vanhalla alueella.

Hautausmaa saattaa yhteen myös kiistakumppaneita ja vihamiehiä. Suomenkielisyyttä kannattaneet **Julius Krohn** ja **Kaarle Aksel Gottlund** ovat päätyneet vierekkäisiin hautoihin. He eivät tietävästi olleet samankaltaisesta aatetaustastaan huolimatta perin hyvissä väleissä.

Taiteilijoilla oma mäki

Useat hautakivet ja muistomerkit symboloivat edesmenneen elämäntyötä. **George de Godzinskyn** hautakivi on flyngelin kannen muotoinen, ja **Alvar Aallon** sekä hänen vaimojensa **Elissan** ja **Ainon** hautaa koristaa vaalea marmorinen paasi, jonka edessä on samasta materiaalista tehty joonialainen pylväk.

Hautausmaalla on taiteilijoille oma alue, Taiteilijainmäki, jota kutsutaan kotoisammin Taiteilijakukkulaksi. Siellä lepävät esimerkiksi **Ella Eronen**, **Tarmo Manni**, **Mika Waltari**, **Tapio Wirkkala**, **Jack Witikka** ja **Eeva-Kaarina Volanen**. Kukkulan haudat ovat lähes poikkeuksetta persoonallisia. Alue onkin vuosien varrella alkanut muistuttaa veistospuistoa. Julkisen ja yksityisen taiteen raja häviää näillä haudoilla.

Yksi kukkulan uusimmista haudoista kuuluu vuoden 2001 syyskuussa kuolleelle **Pertti "Spede" Pasaselle**.

☉ Sankarihautausmaan kadonneiden muuri on pystytetty niiden lähes 800 helsinkiläisen muistoksi, jotka jäivät sotatantereille.

☉ Tove ja Viktor Janssolin hautapaatta koristaa maapallon päällä leikkivä poika – samanlainen, jonka Faffan valoi aikanaan pronssista.

Kuvat Jukka Untila

Fredrik Paciuksen hautapaadessa soivat Maamme-laulun ensimmäiset tahdit.

Kansa osoitti hänelle kunnioitustaan peittämällä hautapaikan lähes ennennäkemättömällä kukkamäärällä, ja jouluaattoisin paikka täyttyy kynttilämerestä.

Vain kivenheiton päästä taiteilijakukulasta, uudella alueella, seisoo **Eino Leino** ikuistettuna hautamuistomerkiin. Sen perustaan on kaiverrettu säe taiteilijan runosta, joka kuvastaa hänen voimakasta elämäntapaansa: *On elon aika / lyhyt kullakin / siis palakaamme / lieskoin leimuvin / tulossa kohotkaamme korkealle! / Maa maahan jää / mut henki taivahalle.*

Valtiomiehiä kautta aikain

Hietaniemenkadun kupeessa sijaitsevalle uudelle alueelle on haudattu useita valtiopäämiehiämme – presidenteistämmekin kaikki muut paitsi **Kallio** ja **Svinhufvud**. Pääportin vasemmalla puolella ovat muiden muassa **Urho Kekkonen**, **Risto Rydin** ja **Kalevi Sorsan** haudat. Uudella puolella ovat myös **Juho Kusti Paasikiven** ja **Sylvi Kekkonen** viimeiset leposijat.

Täältä löytyvät myös uurnalehto ja -holvi, niin kuin sankarihautausmaakin. Sen pitkät kivirivit herättävät kunnioitusta. Reilun kolmen tuhannen haudatun suomalaisotilaan joukkoon mahtui paljon nuoria miehiä, jopa koulupoikia. Saksalaisia sotilaitakin on tuotu tänne yli sata. Sotatantereille jääneille lähes 800 helsinkiläiselle on pystytetty kadonneiden muuri. Sen pituus ja nimirivistö hiljentävät väijäämättä kävijän. Sankarihautausmaalle on haudattu myös presidentti, Suomen marsalkka **Carl Gustaf Emil Mannerheim** ja jalkaväenkenraali **Adolf Ehrnrooth**.

Uudella alueella on muidenkin koko kansan tunteiden henkilöiden hautoja. Esimerkiksi laulajatar **Aino Acté**, kauppaneuvos **Karl Fazer**, Suomen kansakoulun isäksi kutsuttu **Uno Cygnaeus**, runoilija **Saima Harmaja**, hyväntekijä **Veikko Hursti** ja säveltäjä-muusikko **Toivo Kärki** on saatettu viimeiselle matkalleen täällä.

Uudella puolella on paljon muistomerkkejä ja patsaita. Yksi vaikuttavimmista on **Johannes Haapasalon** suunnittelema Maaemo-patsas, joka kunnioittaa Hietaniemeen haudattuja lapsia. Tarinoiden mukaan patsas sijaitsee lähellä paikkaa, jonne aikanaan haudattiin kastamattomat lapset murhaajien tavoin ilman hautakiviä.

Hietaniemen hautausmaa-alue on valtavan kokoinen. Pelkästään luterilainen osa on 27 hehtaarin suuruinen. Kokonaisuuteen kuuluvat myös ortodoksien, juutalaisten ja islamilaisten hautausmaat sekä Suomen Kaartin hautausmaa.

Tiina Kotka

● Lähteinä on käytetty mm. Voitto Viron kirjaa Vanha hautausmaa ja Juhani Seppovaaran teosta Elävä hiljaisuus Hietaniemen hautausmailla sekä Helsingin Turistioppaat ry:n vanhan hautausmaan opastuskierrosta.

☉ **Hugo Simbergin** hautapaateen on kiinnitetty pronssinen veistos "Kuolema kolkuttaa", joka on tehty taiteilijan grafiikanlehden mukaan.

Suomi antoi hyvän alun uudelle elämälle

Kiinalainen Wei Wu on kiitollinen Suomelle monesta asiasta.

Taiteilijamiehensä **Zhao Shaoruon** kanssa poliittisena pakolaisena Suomeen yhdeksän vuotta sitten saapunut Wei odottaa Suomen kansalaisuutta ja unelmiensa toteuttamista. Wei tervehtii iloisesti englanniksi ja pahoittelee heikkoa suomen kielen taitoaan.

”Olen kyllä käynyt muutaman suomen kielen kurssin. Kielioppi on hallussa, mutta sanasto ei. Opiskelen englanniksi ja suomalaiset ystäväni hemmottelevat minua puhumalla minulle suomen sijaan englantia”, hän sanoo.

Wei kertoo kahdeksanvuotiaan **Nina**-tyttärensä osaavan paremmin suomea kuin kiinaa.

”Minun täytyy suorastaan pakottaa hänet opiskelemaan kiinan kieltä, sillä koen erittäin tärkeänä, että hän osaa myös lukea ja kirjoittaa sitä”, Wei sanoo. Kiinassa Wei ehti jo miehensä kanssa päättää, ettei perheeseen hankita lapsia. Mielimuutettiin Suomeen saavuttua.

”Väestönkasvu on Kiinassa valtava ongelma. Kilpailu koulutuksesta ja työpaikoista on todella kovaa. Emme halunneet siihen maailmaan jälkeläistä. Välittömästi Suomeen tultuamme koin, että haluan lapsen. Viiden kuukauden päästä olinkin raskaana.”

Turvallinen maa

Wei Wu tapasi miehensä Zhaon Pekingissä, jossa hän loi uraa kiinteistöalalla.

”Mieheni – silloinen poikaystäväni – on moderni avant garde -taiteilija. Elämämme oli hyvin mielenkiintoista. Kulttuuripiirit ja taiteilijat olivat minulle tuttuja jo lapsuudesta, koska isäni on tanssija ja äitini oopperalaulajatar”, Wei kertoo. Tiananmenin aukion tapahtumat vuonna 1989 muuttivat myös nuoren pariskunnan elämän.

”Mieheni oli siellä, mutta hän ei koskaan ole kertonut minulle kaikkea”, Wei sanoo hiljaisella äänellä. Tiananmenin verilöylyn jälkeen Wein puoliso oli vankilassa 11 kuukautta.

”Aluksi en edes tajunnut olevani pakolainen.”

”Lopulta hänellä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin paeta maasta. Lähdimme yhdessä Hong Kongiin, jossa menimme naimisiin”, Wei sanoo. Epävarmuus jatkui, koska Hong Kongia oltiin liittämässä takaisin Kiinaan.

”Saimme tiedon, että Suomi ottaisi pakolaisia. Toukokuussa 1997 saavuimme Helsinkiin. En tiennyt mitään edes Euroopasta, saati Suomesta”, Wei muistelee. Suomeen saapuminen oli ensin melkoinen shokki, sillä aluksi Wei ei edes tajunut olevansa pakolainen. Suomeen sopeutuminen kävi kuitenkin nopeasti.

”Suomi on hyvin kaunis ja rauhallinen maa, jossa minun oli ja on helppo rauhoittua. Kiinassa arkielämäkin voi olla jatkuvaa taistelua, täällä kaikki on hyvin organisoitua ja paljon helpompaa”, Wei Wu sanoo. Myös vapaus oli uutta.

”Kiinassa mikään ei ole vapaata, täällä on kaikki vapaata. Suomi tarjosi meille hyvän alun uudelle elämälle. Suunnitteleimme jäävämmä tänne, kunhan vain saamme Suomen kansalaisuuden, jota haimme jo vuonna 2003. Edelleen odotamme päätöstä.”

Tutustuminen vaikeaa

Wei on saanut suomalaisia ystäviä, mutta monen muun ulkomalaisen tavoin hän on kokenut, että suomalaisiin ei ole helppo tutustua.

”Suomalainen ei helposti päästä vierasta lähelleen. Kiinalainen taas tutustuu

nopeasti, mutta todellisen luottamuksen syntyminen kestää kauan”, Wei analysoi. Rasismia tai syrjintää Wei ei ole Suomessa kohdannut.

”Uskon, että mustaihoisilla tai arabeilla on paljon vaikeampaa. Mieheni näyttää enemmän arabilta kuin kiinalaiselta. Monesti ihmisten suhtautuminen häneen muuttuu, kun he kuulevat, että hän onkin kiinalainen.”

Wei on oppinut, että isotkin kulttuurierot menettävät merkityksensä todellisessa rakkautessa ja todellisessa ystävyydessä.

”Minulla on Suomessa ystäviä, mutta monta kertaa olen joutunut pettymään. Moni tuntuu olevan kiinnostunut enemmän kiinalaisuudestani kuin minusta. Kun vastapuoli on tyydyttänyt kulttuurinälkäänsä, ei yhteistä enää olekaan.”

Unelma taidravintolasta

Wei Wu on loppusuoralla tradenomin opinnoissaan Helia Ammattikorkeakoulussa. Opintojensa ohella hän työskentelee kulttuurikonsulttina ja valmentaa Kiinaan työkomennukselle lähteviä suomalaisia.

”Kiinalainen bisneskulttuuri poikkeaa paljon suomalaisesta. Kiinassa henkilösuhteet ja sosiaalinen verkosto merkitsevät enemmän kuin lait ja säädökset. Myös ”kasvojen säilyttäminen” on kiinalaisille tärkeää, mutta uskon suomalaisten ymmärtävän tämän hyvin, sillä kasvojen eli ”kunnian” tai ”julkisivukulissin”

ylläpitäminen tuntuu olevan suomalaisillekin tärkeää”, Wei sanoo.

Kiinassa lähteville suomalaisille Wei muistuttaa myös, että Kiinassa – kuten monissa muissakin kulttuureissa – suomalaisille tyypillinen ja luonteva hiljaisuus koetaan epäkohteliaana.

Wei kertoo arvostavansa suomalaista kulttuuria. Ainakin yksi piirre suomalaisissa kuitenkin häiritsee häntä.

”Nuorten ihmisten pitäisi olla suvaitsevampia vanhuksia ja omia vanhempiaan kohtaan. Vanhemmat ihmiset ja heidän elämäkokemuksensa ansaitsevat kunnioitusta.”

Wei Wu kertoo olevansa suuren unelman kynnyksellä.

”Haluaisin perustaa Helsinkiin täysin uudenlaisen kiinalaisen ravintolan. Minun ravintolassani sisustus tulee olemaan kansainvälinen, mutta ruoka aitoa kiinalaista, kuten käsin tehtyjä nuudeleita.”

Wei Wun ravintola tulee tarjoamaan myös hengenravintoa.

”Olen huomannut, että hiljaiset suomalaiset rakastavat keräilyharrastusta. Haluan ravintolani olevan myös näyttelytila taidekeräilijöille.”

Heinäkuussa 2006 Wei otti askeleen kohti unelmansa täyttymistä. ”Perustin Ni Hao Service Center -nimisen yrityksen, jonka toimenkuvaan kuuluu muun muassa catering-palvelujen järjestäminen Kiinan-kauppaa harjoittaville liikeyrityksille.”

Päivi Arvonen

Turvassa Suomessa: Wei Wu (keskellä), Zhao Shaoruon ja Nina-tytär.

Elina Olkkonen paistaa jälkiruoaksi mustikkapiirakkaa asukkaiden soppakuppilassa. Jamira (takana) ja Yasmin Nguyen ovat apukokkeina.

Mummolan tunnelmaa

Vuosaaren uusi perhepuisto, Omenämäki, kokoaa pienet ja isot asukkaat nauttimaan kiireettömästä tunnelmasta.

Vanhan kivitalon ulko-ovesta sisälle astuvaa tervehtii makoisa ruoan tuoksu. Se leijaillee suuren leivinuunin ja pirtinpöydän hallitsemasta keittiötuvasta, jonka hellalla porisee **Elina Olkkosen** tekemä perunabataattikeitto. Ruokavastuun ottanut äiti on juuri laittamassa marjapiirakkaa uuniin pienten innokkaiden apukokkien ympäröimänä. On torstai ja asukkaiden soppakuppilan aika.

”Muutama vanhempi on lupautunut vuoroviikoin laittamaan ruokaa. Kukin heistä tuo ruokatarvikkeet mukanaan ja saa pitää aineksien ja ruokamaksun erotuksen vaivanpalkkana. Tykkään siitä, että täällä voi aterioida edullisesti kerran viikossa muun yhdessäolon lomassa. Lapset tulevat Omenämäkeen mielellään leikkimään ikäistensä kanssa ja aikuiset pääsevät juttelemaan keskenäänkin. Talo on ihana, niin kuin luonnonläheinen ympäristökin”, kertoo Olkkonen kattaessaan astioita vanhalle puupöydälle.

Iltaisin asukastapaamisia

Omenämäen perhepuisto sijaitsee Vuosaaren kartanon pehtoorin asunnossa, joka on rakennettu 1800-luvun puolivälissä. Talon alkuperäistä henkeä on pyritty säilyttämään sekä sisä- että ulkotiloissa. Muutenkin vanhan ajan kulttuuria kunnioitetaan. Talossa on esimerkiksi ompeluhuone, jossa voi kutoa mattoja tai ommella ompelukoneella.

”Arki on nykyään niin kiireistä, että haluamme vaalia perheiden rauhallista yhdessäoloa. Meillä asioita saa tehdä kaikessa rauhassa eikä niiden tarvitse olla mitenkään erityisiä. Samalla lapset pääsevät kokemaan entisaikain mummolatunnelmaa”, kertoo perhepuiston tiiminvetäjä **Susanna Lohjala**.

Omenämäkeä ylläpitää Helsingin kaupungin sosiaalivirasto. Lapsiperheille suunnatun maksuttoman päivätoiminnan lisäksi talossa järjestetään muun muassa asukastapaamisia ja kursseja. Iltaisin ja viikonloppuisin tiloja vuokrataan esimerkiksi lasten syntymäpäiväjuhliä varten.

”Rakennamme ohjelmaa asukkaiden toiveiden mukaan. Meillä on käynyt hieroja, kampa-

ja ja esittelijöitä. Usein paikalla on ompelija, joka tekee korjausompelua. Tarkoituksena on, että tänne tulevat aikuiset katsovat lasten perään yhtä lailla kuin ohjaajatkin. Vanhempi voi jättää lapsen turvallisin mielin leikkimään, kun menee vaikka hierottavaksi tai alkaa kutoa. Meillä on myös ohjattua toimintaa. Esimerkiksi torstaiaamupäivisin on laulajaiset lasten kanssa ennen ruokailua”, toteaa Susanna Lohjala.

Tiina Kotka

- **Perhepuisto Omenämäki**, Itäreimarintie 19, Vuosaari, puh. 040-7200 907, www.hel2.fi/sosv/puistot/omenamaki/index.htm. Avoimna arkisin kello 9–16.

Kuvat Jukka Uotila

Piirustuspuuhissa ohjaaja Päivi Tolvanen-Piironen, Samuli ja Vilma Pitkäniemi, tiiminvetäjä Susanna Lohjala sekä Yasmin ja Jamira Nguyen.

Uudenlaista asumista Ormuspellossa

Malmin Ormuspelto tarjoaa monille paikan toteuttaa unelmansa omakotiasumisesta kaupungissa.

Ormuspellon asuinalue nousee entiselle teollisuusalueelle lähellä Malmin aluekeskusta. Tavoitteena on monipuolinen ja malmilaiseen henkeen sopiva kaupunkimainen asuinalue hyvien liikenneyhteyksien ja valmiiden palveluiden äärellä.

Alueen asemakaavan muutos on etenevässä kaupunginvaltuustoon. ”Mikäli käsittely etenee ongelmitta, kaava voi valmistua vuoden vaihteessa”, arvelee Malmin projektipäällikkö **Matti Visanti** kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Asuntoja on tarkoitus rakentaa tuhannelle asukkaalle. Malmilaisille Ormuspelto tarjoaa mahdollisuuden asua kotinurkilla monenlaisissa elämäntilanteissa. Noin 11 hehtaarin alueelle on kaavoitettu omatonttisia kookkaita asuintaloja ja kerrostaloja sekä lapsiperheille sopivia suuria asuntoja kaupunkientalotonteilla. Kerrostaloihin ja rivitaloihin tulee erikokoisia asuntoja monenlaisiin tarpeisiin. Vartuneelle väelle rakennetaan omistusasuntoja Aktiivitaloon ja sen viereen suunnitellaan vanhusten palvelutaltoa.

Valmiisiin katuihin rajautuvien suurtonttien sisäosat ovat pienimittakaavaista jalankulkuympäristöä pihakatuihin ja aukioineen. Teerikukontien pohjoisreuna säilyy teollisuusalueena. Kadun eteläpuolta reunustaviin taloihin rakennetaan työtila kadun varteen. Työtiloilla on haluttu pehmentää asumisen ja työnteon liittymistä toisiinsa sekä palvella omaan taloon usein liittyvää tarvetta työskennellä kotona.

Kaupunkientaloja myös hartiapankkirakentajille

Ormuspellossa luodaan uutta kaupunkientaloperinnettä. Uusista tonteista suurin osa, runsaat 60, on tarkoitettu 2,5 kerroksisille kaupunkientaloille. Ne sijaitsevat kaupungin omistamalla maalla. Tonttien koko on 250–330 neliötä ja tonttikohdaksi rakennusoikeudeksi tulee 160–200 kerrosneliötä.

Kaupunkientalot rakennetaan kiinni toisiinsa ja katuun. Helsingissä toisiinsa kiinnirakennettujen kaupunkientalojen rakentamistraditio on katkennut. Siksi monet talotyyppin vaatimat käytännöt rakentamisessa ja ylläpidossa ovat suomalaisille vieraita.

Havainnekuva Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

”Jos kaava saa ensi vuonna lainvoiman, niin vuoden päästä aletaan valmistella rakentamista ja jo ensi syksynä tontteja voidaan panna hakuun tai hakea rakentuttajia”, tonttiasiamies **Tuomas Kivelä**

kiinteistövirastosta toteaa. Savisen maaperän vuoksi alueella on tehtävä esirakentamista. Tontteja paalutetaan ja rakennusten alapohja eli kellarin lattiat tehdään valmiiksi. Tämän jälkeen tontteja voidaan luovuttaa hartiapankkirakentajille, rakennuttajakonsulteille tai joku rakentaja voi tehdä rakennukset valmiiksi. Ormuspellon tontit vuokrataan 100 vuoden vuokrasopimuksilla.

Korkeimmat rakennukset pääkatujen varsille

Ormuspellon kerrostalot keskitetään suurimpien katujen varteen. Läntinen kortteli reunustetaan junaradan vieressä toisiinsa kiinni rakennetuin 5–7 kerroksisin kerrostaloin. Kerrostalot suojaavat muuta aluetta rautatiemelulta. Korttelin eteläosaan Teerisuontien varteen nousee viisi-kerroksisia pistetaloja. Asuntolarakennusten tontti on Teerisuontien varressa.

”Asuntolarakennusten tontille suunnitellaan kahdenlaista rakennusosiota”, projektipäällikkö **Kauko Kuparinen** NCC Rakennus Oy:stä kertoo. Toiseen osaan rakennetaan Aktiivikoti-omistusasuntoja, joiden ostajille on yleensä 55-vuoden ikäraja. Asuntoihin tehdään erilaisia asumista helpottavia ratkaisuja. Rakennuksen palveluosioon rakennetaan vanhusten asuntoja, ja sinne pyritään saamaan palveluita. Neuvottelut palveluosiosta ovat käynnissä.

Tontille pystyyn jätetty Primon tehtaantilainen julkisivu säilytetään uuden rakennuksen osana. Alueen maaperän puhdistus on käynnissä ja pilaantunutta maata poistetaan. Kuparinen arvioi rakentamisen käynnistyvän noin vuoden päästä, jos kunnallistekniikka on rakennettu. Asuntojen myynti alkanee ensi kesäkuun puo-

Havainnekuva Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Ormuspellon uusi asuinalue on havainnekuvas-
sa merkitty punaisella. Päärata kulkee pohjoiskoilliseen vasemmassa yläkulmas-
sa. Malminkaari kaartuu pääradan vieressä ja alhaalta, jo rakennettujen alueiden vierestä, nousee Teerisuontie.

Huominen hahmottui Saarisen töissä

Kaupunkipientaloja yövalossa.

lilla. Korttelin sisäosan rakennukset ovat 2,5-kerroksisia rivitaloja tai pienkerrostaloja, joissa on useita asuntoja.

Kaupunkiaukioita ja varaus raitiovaunulle

Alueelle tule kaksi puistoa. Näistä suurempi, Sven Grahnin puisto, rakennetaan Ormusmäentiestä katkaistulle alueelle. Pienempi Pikitehtaanpuisto rakennetaan Teerisuontien, Pikitehtaan kadun ja Pikitehtaan kujan rajaamalle kolmiomaiselle alueelle. Puistojen ohella pienet kaupunkiaukiot tarjoavat mahdollisuuksia sosiaaliseen kanssakäymiseen. Alueen katumiljöön muistuttaa jossain määrin vanhempia pientalokaupunkimalleja ja Keski-Euroopan monia pientalokaupunkeja.

Malminkaari säilyy pääkatuna ja Teerisuontie alueellisena pääkatuna. Ormusmäentie katkaistaan ja lentokentän suunnasta Malmin aluekeskukseen rakennetaan suurempi yhteys leventäen Teerisuontietä. Katuverkossa on varaus raitiotielle, jonka linja kulkee Malmin rautatieasemalta lentokentän kautta Viikkiin ja keskustaan. Raitiotien aluevaraus toimii ensimmäisessä vaiheessa viherkaistana. Nykyiset bussiyhteydet Malmilta Malminkaarta pitkin pohjoiseen ja Teerisuontietä itään säilyvät.

Nykyiset kevyen liikenteen pääyhteydet kulkevat Malminkaarta ja Teerisuontietä pitkin. Näiden lisäksi kaava-alueen läpi kulkee tärkeä kevyen liikenteen reitti, joka yhdistyy Pekanraittiin yhdistäen asemakaava-alueen Malmin aluekeskukseen ja asemalle.

Helena Roschier

Suomen rakennustaiteen museon 50-vuotisjuhlavuoden päänäyttely kertoo **Eero Saarisen** elämäntyöstä. Näyttely Huominen hahmottuu on esillä Taidehallissa 7.10.–6.12.

Hvitträskissä syntynyt, arkkitehtina lähinnä Yhdysvalloissa työskennellyt Eero Saarinen (1910–1961) tunnetaan Suomessa huomattavasti enemmän kuin isänsä, muun muassa Helsingin rautatieaseman ja Kansallismuseon suunnittelijana tunnettu **Eliel Saarinen**. Nuoremman Saarisen kuuluisimpia töitä on New Yorkin Kennedy Airportin lentokenttäterminaali. Saarisen laaja tuotanto esitellään retrospektiivisenä näyttelyinä nyt ensimmäistä kertaa. Esillä on pienoismalleja, piirustuksia, huonekaluja ja valokuvia.

Hankkeen toteuttavat yhteistyössä Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutti, Suomen rakennustaiteen museo, Washingtonissa sijaitseva National Building Museum sekä Yale University, jolle Saarisen yhteistyökumppani lahjoitti arkkitehdin laajan arkiston. Taidehallin jälkeen näyttely lähtee kiertueelle Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin.

Maksutonta ohjelmaa

Näyttelyyn liittyy ohjelmaa, muun muassa Lasipalatsin näyttelytilassa 26.9.–22.10. oheisnäyttely Eero Saarinen ja Helsinki. Näyttelytilan osoite on Mannerheimintie 22-24, ja se on avoinna maanantaita lukuun ottamatta klo 12–18.

Avajaisviikonloppuna järjestetään yleisötilaisuus Ruotsalaisen teatterin isossa salissa lauantaina 7.10. klo 14–16. Englanninkielinen Eero Saarinen -aiheinen luento on kaikille avoin.

Retkiä ja luentoja

Asiantuntijoiden opastuksella toteutetut retket ja luennot ovat maksullisia ja niihin tulee ilmoittautua ennakolta. Tarkempia tietoja saa Suomen rakennustaiteen museosta **Leena Pallasojalta**, puh. 8567 5100, leena.pallasoja@mfa.fi.

Kuva Ezra Stoller, Esto

New Yorkin kansainvälisen John F. Kennedy -lentokentän TWA-terminaali valmistui 1962.

- **27.9. klo 17** Suurkaupungin visio – Eliel Saarinen ja Munkkiniemi–Haaga. Luento ja kävely Munkkiniemessä.
- **30.9. klo 11** Uuden tyylin etsintää – Katajanokan kolme kerrostaloa. Tutustumiskierros Katajanokalla.
- **4.10. klo 17** Kiveen hakattua runoutta. Tutustuminen Helsingin rautatieasemaan.
- **14.10. klo 11–17** Huvila erämaassa. Bussiretki Hvitträskiin.
- **18.10. klo 17** Suihkumoottorien aikakausi – Eero Saarisen lentokenttäarkkitehtuuria. Luento Taidehallissa.
- **21.10. klo 11** Isältä pojalle – Saariset Ruotsalaisen teatterin suunnittelijoina. Tutustumiskierros.

- **Taidehalli**, Nervanderinkatu 3, avoinna klo 11–18 (ti, to, pe), 11–20 (ke) ja 12–17 (la–su)
Pääsymaksu: 7/5/4 e, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi
- **Lisätietoja:** www.mfa.fi, www.taidehalli.fi, www.eerosaarinen.net

Kaupunki tilassa

Näyttely Suomen rakennustaiteen museossa 5.11. asti.

Helsingissä on lähivuosina vapautuneita suuria alueita rakentamiselle. Parhaillaan on menossa pääkaupungin mittavin muutos sataan vuoteen. Kaupunki tilassa -näyttely kertoo uudella ja yllättävällä tavalla tästä muutoksesta. Näyttelyssä esitellään Helsingin kaupunki ilmakuvana. Sen päällä esitellään pienoismallein samassa mittakaavassa

kaupungin merkittävimmät kehittämisalueet. Yhdellä silmäyksellä saa kuvan sekä nykyisestä Helsingistä että tulevaisuuden kaupungista.

Kaupunkisuunnitteluviraston näyttelyssä ovat esillä Jätkäsaaren, Sörnäistenrannan–Hermanninrannan, Keski-Pasilan, Kruunuvuorenrannan ja Kuninkaanrannan pienoismallit.

- **Suomen rakennustaiteen museo**, Kasarmikatu 24, avoinna ti–su klo 10–16 ja ke 10–20.

Havainnekuva Hannu Heinoon, kaupunkisuunnitteluvirasto

Kuva Teofanes kreetalainen, 1500-luku, Mosaic of Pantokrator, Athos, Profetia Hesekiel, osa seinämaalauksesta

Athoksen luostarielämää

Ainutlaatuinen tilaisuus tutustua Attikan niemimaalla sijaitsevan Athos-vuoren munkkitasavallan elämään tarjoutuu kaupungin taidemuseon Tennispalatsiin pystytetyssä näyttelyssä. Athos – Luostarielämää pyhällä vuorella -näyttely kertoo munkkien elämästä Athoksen luostareissa sen yli tuhatvuotisen historian varrelta. Athoksen luostareista ja 15 eurooppalaisesta museosta on koottu 500 näyttelyesineen kokonaisuus, joka sisältää muun muassa satoja vuosia vanhoja ikoniaarteita, käsikirjoitusharvinaisuuksia, koruja, ristejä sekä karttoja. Näyttely jatkuu 21.1. asti ja siihen liittyy perhetyöpajoja, kursseja sekä asiantuntijaluentoja. Tarkat ohjelm tiedot löytyvät museon esitteestä sekä www.taidemuseo.fi -nettisivuilta.

• **Taidemuseo Tennispalatsi**, Salomonkatu 15, avoinna ti–su klo 11–20.30. Sisäänpääsymaksut 7/5 euroa, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Perjantaisin sisäänpääsy on ilmainen.

Kuva Nironin luostari, Athos, Sinausristi, 1797

Rajalla – runokilpailu kaupunkikokemuksesta

Mitä on pääkaupunkiseutulaisuus tai suurpääkaupunkiseutulaisuus? Onko sitä olemassakaan? Minkälaista mentaliteettia syntyy Helsingin, Espoon ja Vantaan rajalla, joka fyysisesti sijaitsee YTV:n Sorttiaseman, Lintumetsän ja Torpantien välissä. Syntykö oma kotipaikkafilis puhtasoppisesta nurkkakuntaisuudesta vai vasta suhteessa toisiin? Miten väljästi tai tiukasti kaupunkilaisuus syntyy; voiko tukka olla Vantaalla, mutta Espoo Totuus Suomesta?

Kanneltalo ja Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus etsivät runokilpai-

lulla pääkaupunkiseudulla asuvan ihmisen kokemusta omasta kotiseudustaan suhteessa naapurikaupunkeihin. Lähetä enintään viisi runoasi 31.10. klo 16 mennessä osoitteella Kanneltalo, PL 4751, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostilla kanneltalo.projektit@hel.fi. Liitä mukaan nimesi ja yhteystietosi.

Raati valitsee parhaat runot kokoelmateokseen ja julkaisuun valitut kirjoittajat saavat teoksen omakseen. Kilpailu on avoin sekä harrastaja- että ammattikirjoittajille. Lisätietoja: www.kanneltalo.fi tai kulttuurituottaja, puh 7312 4108.

Sirkusfestivaali saapuu kaupunkiin

Ranskan ja Suomen huiput nähdään Rensimmäisen CIRKO – Helsingin nykysirkusfestivaalin tähtinä eri puolilla Helsinkiä 18.–29.10. Ensimmäistä kertaa järjestettävä CIRKO – Helsingin nykysirkusfestivaali esittelee parhaita paloja uuden sirkuksen huipuilta. Festivaalilla nähdään 13 esitystä Ateneum-salissa, Savoy-teatterissa, Kiasma-teatterissa, Studio Pasilassa, Stoassa, Malmitalossa ja Vuotalossa.

Ranskalainen nykysirkus on jo kymmenen vuotta muokannut maaperää myös suomalaisessa sirkuksessa. Nykyään vuorovaikutus on kahdensuuntaista, ja kärkeäryh-

mämme ovat mielenkiintoinen osa alan kansainvälistä kehitystä. CIRKO-festivaali esittelee eräitä kiinnostavimpia uutuusesityksiä molemmista maista. Lisätietoja saa esiintymispaikoilta ja www.cirko.net -sivuilta.

Kuva Compagnie XY (Ranska); Laissez-porter Stoassa ke 25.10. & to 26.10.

Lumottu metsä – Grimmin satujen maailmat

Grimmin satujen taikamaailma levitäytyy Annantalon taidekeskukseen. Löydä kuninkaantytären kultainen pallo, noita-akan aarrearkku ja puunhakkaajan hopeinen kirves!

Saksalaiset Jacob ja Wilhelm Grimm keräsivät, muokkasivat ja julkaisivat vuosina 1812–1857 kansansatuja, jotka olivat suullisesti kulkeneet sukupolvelta toiselle. Nämä sadut ovat tärkeä osa myös suomalaista satuperinnettä. Kukapa ei olisi lapsena odottanut prinssiä herättämään tornissa nukkuvaa Ruususta, pelännyt Lumikin pahaä äitipuolta tai surrut kotiin jätetyn Tuhkimon puolesta muiden lähtiessä linnan tanssiaisiin.

Näyttelyssä lapset saavat kokea satujen maailmat elämysten kautta. Monien satujen synkkä metsä salaperäisine pikku mökkeineen ja kuninkaallinen linna puutarhoineen tarjoavat paikan, jossa voi kohdata satuolentoja ja -eläimiä, ihmeellisiä esineitä ja näkymiä. Puunkoloista avautuu pienoissatumaailmoja, kellariluukun alla lymyää salaisuus ja linnan tornista laskeutuvat Persiljaisen palmikot. Satujen ainekset ovat tiloissa läsnä tunnistettavina ja uusien satujen alkulähteinä. Näyttely on avoinna 12.11. asti, avoinna arkisin klo 9–18, la–su klo 11–17. Vapaa pääsy.

Näyttelyyn liittyy yleisöopastuksia, luentoja sekä perhetyöpajoja. Yleisöluennoilla pohditaan Grimmin satujen merkitystä ja sanomaa eri näkökulmista. Perhetyöpajoissa taiteillaan satujen lumottuja kenkiä, luodaan grafiikkaa lumotusta kaupungista, muuntaudutaan satujen sankareiksi ja kerrotaan tarinoita itse tehdyn teatterinuken avustuksella. Sitovat ilmoittautumiset p. 169 3994 arkisin klo 10–13. Materiaalimaksu kerätään paikan päällä.

Yleisöopastukset: 24.9. klo 15 (opastus suomeksi), 18.10. klo 18.10 sadun-päivän opastus suomeksi ja ruotsiksi. Yleisöopastukset ovat maksuttomia. Suositusikä 5+. Ei ennakkoilmoittautumista. Kesto n. 50 min.

• **Yleisöluennot:** Näkökulmia Grimmin satuihin vanhemmille ja kasvattajille. Annantalon auditoriossa, 2. krs. Vapaa pääsy, ei ennakkoilmoittautumista. Luennot ovat suomenkielisiä. 3.10. klo 18–19 Kuvataideopettaja Maria Laukka: ”Kerro, kerro kuvastin...”. Tulkintaa Grimmin satujen kuvituksista.

• **Annantalon taidekeskus**, Annankatu 30, p. 169 3747. Lisää ohjelmätietoja muun muassa vauvateatterista ja naperokinoista saa www.annantalo.fi -nettisivuilta.

Tuunauksen mestarit

Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan Etelä-Afrikan kulttuuriviikolla 25.–30.9. esitellään käsityöperinnettä ja itse tekemistä.

Etelä-Afrikassa ITE-taide sekä vaatteiden että tarve-esineiden koristelemisen on aina ollut osa maan kulttuuria. Halu erottua sekä aineellinen niukkuus on synnyttänyt uskomatonta luovuutta ja kekseliäisyyttä yhdistettynä vahvaan käsityöperinteeseen.

Eteläafrikkalainen kansa, Ndebelet koristelevat ja ”tuunavat” itse talonsakin. Ndebele-kylä on varsinainen kirkkaiden värien ja geometrinen kuvioden ihme-maa. Tapa maalata taloja on vain 50 vuotta vanha ja syntynyt yksinkertaisesti halusta erottautua muista lähiseutujen kansoista. Taloja maalaavat Ndebele-naiset ja jokainen talo on erilainen; ne kuvastavat omistajansa asemaa ja persoonallisuutta. Caisassa Ndebeleen kulttuuriin tutustutaan työpajassa 26.9. klo 17–18 ja eteläafrikkalaisessa tekstiilipajassa 28. 9. klo 17–18.

Kulttuuriviikon näyttelyissä on esillä erilaisia kodinkoristeita, muun muassa yhtiöstä, joka työllistää maaseudun naisia ja mahdollistaa vanhojen käsityöperinteiden ylläpitoa. Naiset voivat työkennellä kotonaan eikä heidän tarvitse muuttaa kaupunkiin työn perässä. Etelä-Afrikan käsi- ja kulttuuriperintöihin voi tutustua 27.9. klo 18–20 järjestettävässä tapahtumassa, jossa on luvassa kansallispukumuotinäytös sekä koruja ja esineitä eri alueilta.

Kaikkiin tapahtumiin on vapaa pääsy!

• **Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa**, Mikonkatu 17 C/Vuorikatun 14, p. 169 3316, www.kulttuuri.hel.fi/caisa.

Kuva Caisa

Etelä-Afrikan kulttuuriviikko 25.–30.9. Caisassa.

Nallen kuvalla merkityt esitykset ovat lapsille ja lapsenmielisille.

Toimitus kokoaa kalenterin painottaen Helsingin kaupungin organisoimia tapahtumia. • Lisätietoja Helsingin tapahtumista löytyy osoitteesta <http://www.helsinki.aktivist.fi>. • Toimitus ei vastaa ohjelmaan tulleista muutoksista.

Stadissa tapahtuu

Aino Acktén huvila

Tullisaaren ulkoilupuisto, Laajasalo. Lippuja konsertteihin myydään tuntia ennen ovelta. Muut ohjelmatiedot löytyvät www.kulttuuri.hel.fi/ainoackte-nettisivuilta.

- **27.9. klo 19** Hän pesi kasvonsa sitruunavedellä – klassista musiikkia Välimeren maista. Niina Vicktoria Tamminiemi, sopraano, Kumi Komori, piano. Liput 10/5 e.
- **25.10. klo 19** My Romance – Johanna Iivanainen sävellyksiä. Johanna Iivanainen, laulu, Mikko Iivanainen, kitara. Liput 10 e.

Gardenia

Koetilantie 1, Viikki
www.gardeniahelsinki.fi

- **19.–20.10. klo 10–14** Luontoharrastuspäivät syyslomalaisille. Rakennusviraston ja Gardenian järjestämät luontoharrastuspäivät on tarkoitettu 7–14-vuotiaille ja heidän vanhemmilleen. Ohjelma on maksuton. Mukaan tulee ottaa omat eväät ja kevyt vaatetus. Ennakkoihmoittautuminen Gardeniaan p. 3478 400.

19.10. klo 10–14 Viidakon väkeä. Viidakon kätkeissä elää lukematon määrä erilaisia eläimiä. Tutkitaan trooppista puutarhaa ja selvitetään, mitkä eläimet voisivat muuttaa sinne asumaan. Valitaan asukkaille pesäpaikkoja ja kootaan tietoa sademetsään eläimistä. Päivän lopuksi valmistetaan tietotauluja eläimistä.

20.10. klo 10–14 Kadonneen orkidean jäljillä. Päivän aikana etsitään kadonnutta orkideaa. Erilaisia vihjeitä löytyy puutarhan kätkeistä. Tutkitaan myös juuria ja jokainen voi askarrella itselleen orkidean tai vaikka lihansyöjäkasvin.

Kanneltalo

Klaneettitie 5, p. 7312 4111
www.kulttuuri.hel.fi/kanneltalo

29.9. klo 10 & 30.9. klo 15 Nukketeatteri-ANNOS: Sirkustyttö. Kaunis nukketeatteriesitys unelmista – ja vihanpidosta, joka uhkaa tehdä haaveet tyhjiksi. Sirkus saapuu kaupunkiin ja pieni Roosa-tyttö tunnistaa värikään teltan vanhaksi kodikseen. Hän on aiemmin asunut sirkuksessa taikuri-isänsä kanssa. Isä on riitaantunut sirkustirehtööri-väijensä kanssa ja jättänyt sirkuksen. Sirkuksen saapuminen herättää henkiin Roosaa unelmat sirkuselämästä, mutta samalla roihauttaa veljesten vanha riita. Esitys pursuaa värejä ja leikkisyyttä sekä pohdiskelee riidan ja anteeksiannon teemoja. Tarina kerrotaan muun muassa varjoteatteria ja pöytänukketeekniikkaa hyödyntäen. Esityksen varsinaisena erikoisuutena on kuitenkin japanilainen ”Kuruma ningyo”-tekniikka, jossa nukke on pienen lapsen kokoinen ja sitä liikutellaan istuen liikkuvalla jakkaralla. Yli 4-vuotiaille, kesto 45 min. Liput 4 e.

Kuva Tapio Vähätalo

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

● **5.10. klo 19** Quatuor IXI (Ranska) vierailijanaan Veli Kujala. Ennakkoluuloton ranskalainen jousikvartetti ja suomalainen harmonikkavirtuoosi improvisaatioiden ja uuden jazzin äärellä. Régis Huby (viulu), Iréne Lecoq (viulu), Guillaume Roy (altoviulu), Alain Grange (sello), Veli Kujala (harmonikka). Liput: 9/6 e.

12.10. klo 9.30 ja 10.30 Pieniä ihmeitä. Tanssiesitys vauvoille. Aistien kutkutusta, varpaiden kipuristusta, laulelmia, kellmistä, säveliä, sipsutusta, tuulen virettä, sateen rapinaa, liikettä joka jatkuu, spiraaleja ja kaikenlaisia pieniä ihmeitä! Esitys on suomenkielinen. Koreografia, tanssi ja äänet Riikka Siirala, Laura Kairamo. 0–1-vuotiaille seurallaisineen, kesto 30 min. Liput 4 e.

Kulttuuriareena Gloria

Pieni Roobertinkatu 12
www.nuorisohel.fi/gloria

Gloriassa rokataan ja breakataan

● **29.9. klo 19** TICK, TICK... BOOM! Rock-musikaalin ensi-ilta. Nuorten musikaaliteatteri toteuttaa Rent-säveltäjänä tunnetun Jonathan Larsonin musikaalin pohjoismaiden kantaesityksen! Muut esitykset 3.–26.10. Liput 20/16 e. -S-. Lisätietoja: www.numut.com. Ennakkomyynti: www.lippupalvelu.fi.

● **30.9. klo 13–24** BREAK SM 2006 – ULTIMATE B-BOY JAM. Break-tanssin SM-kilpailut järjestetään kuudennen kerran. Breikkarit ympäri maata saapuvat mittelemaan paremmuudestaan. Lisätietoja www.breakdancesm.net. -S-/K-18.

Helsingin Kaupunginteatteri

Lipunmyynti Ensi linja 2, ma–pe klo 9–18, la klo 12–18, p. 3940 22, Lilla Teatern Yrjönkatu 30, ma–pe klo 9–18, la klo 15–18 ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 puh. 0600 900 900 (1,25 €/min + pvm). www.hkt.fi

● **25.9. klo 19** Kohtauksia eräästä avioerossa –näytelmässä on käsikirjoittajapari Andrew Bovellin ja Hannie Raysonin mielenkiintoinen kaksoisvalotus: ensin tarina kerrotaan aviomiehen (Carl-Kristian Rundman) kannalta miehen kirjoittamana. Väliajalla näkökulma vaihtuu ja samat kohtaukset nähdään vaimon (Jonna Järnefelt) silmin naisen kirjoittamana. Oman mausteensa avioparin väliselvittelyyn antavat kaunis nuori kustannustoimittaja (Sanna-June Hyde), äiti ja anoppi (Leena Uotila) sekä arvoituksellinen bisnesmies (Pekka Laiho), aviomiehen veli (Oskari Katajisto) ja vaimon sisko (Anitta Niemi). Seuraavat esitykset ovat 26.9., 3., 7., 10., 12. ja 18.10. klo 19 ja 30.9. klo 13. Liput 22 e.

☞ **Jonna Järnefelt ja Carl-Kristian Rundman** näyttelevät Kaupunginteatterin pohjoismaisessa kantaesityksessä *Kohtauksia eräästä avioerosta*.

Jugendsalissa on 15.10. asti esillä 100 vuotta naisten ääniä ja toimintaa –näyttely.

Jugendsali

Pohjoisesplanadi 19, p. 169 2277

● Jugendsalissa juhlistetaan naisten sata vuotta täyttäviä täysiä poliittisia oikeuksia ja 95-vuotista Naisjärjestöjen Keskusliittoa näyttelyllä ”100 vuotta naisten ääniä ja toimintaa”. Se kertoo monipuolisesti naisten yhteiskunnallisen aseman muuttumisesta sekä naisjärjestöjen työskentelystä sukupuolen tasa-arvon puolesta.

Näyttelyyn on koottu esineitä, valokuvia ja dokumentteja tasa-arvon hyväksi tehdyn työn ja saavutusten etapeista 1900-luvun alusta 2000-luvulle. Historiaa ja nykyhetkeä tarkastellaan arjen, yhteiskunnallisen vaikuttamisen, hyvinvoinnin, työn ja vapaa-ajan sekä sota-ajan toiminnan näkökulmasta.

Lisätietoja näyttelystä ja kunkin päivän ohjelmasta saa www.naisjarjestot.fi toimintakalenteriosiota.

Näyttely on avoinna 15.10. asti ma–pe klo 9–17, su 11–17. Vapaa pääsy.

Malmitalo

Ala-Malmin tori 1, lipunmyynti p. 310 80835
www.kulttuuri.hel.fi/malmitalo

● **60+-ohjelmaa Malmitalossa.** Erityisesti yli 60-vuotiaille suunniteltu sarja ja 60+ on vakiintunut Malmitalon tarjontaan. Tänä syksynä on luvassa laulua, teatteria ja runoja.

Syyskuussa (27.9.) Tarinoita rintamalotista esittävät Tarja Matilainen ja Osmo Palonen. Lokakuussa (12.10. ja 13.10.) Mies se on vainajakin -näytelmä tuo estradille kaksi upeaa näyttelijätärtä – Maija Karhin ja Anja Pohjolan. Marraskuussa (15.11.) Eino Leinon runoja laulaa Erkki Räsänen ja lausuu Henry Räsänen. Joulukuussa (15.12.) koskettaa Inkeri Kivimäen ja Riitta Kossin herkkä monologi Liekkisydän, joka kertoo kirjailija L. Onervan elämästä.

Haikeanhauska näytelmä **Mies se on vainajakin**, kertoo kahden sisaruksen elämän erilaisista valinnoista ja niiden yhtymäkohdista. Sydämellisen rehevän, inhimillisen verevän ja huumorilla höystetyn kipeän tarinan esittävät suuren uran näyttämöllä tehneet näyttelijät Maija Karhi ja Anja Pohjola. Näytelmä on mittatilaustyönä ladyille kirjoitettu helmi! Teksti Daniel Gatz, ohjaus Juha Kandolin. Liput iltapäiväesitykseen 5 e; iltäesityksiin 10 e/eläkeläiset 5 e.

Tarinoita rintamalotista koostuu lottien kertomista tarinoista. Musiikillisen monologin esiintyjät ovat Tarja Matilainen ja Osmo Palonen. Sota-ajalta tutut laulut toimivat linkkeinä tarinoiden välillä. Liput 5 e.

● **22.–28.10.** Circo – Helsingin nykysirkusfestivaali.

Stoa

Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi, lipunmyynti: 310 88411, stoa.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta.

CIRKO – Helsingin nykysirkusfestivaali

21.10. klo 19 Circo Aereo & Les Objets Volants: Espresso. Suomalais-ranskalainen uutta sirkusta ja nykytanssia yhdistävä esitys, joka sekoittaa vapaasti sirkuksen eri tyylilajeja ja keinoja. Katusirkus, perinteinen sirkus ja abstrakti, liikkeeseen perustuva nykysirkus kulkevat rinnakkain ja sekoittuvat toisiinsa. Kesto n. 1 h, liput 20/15 e.

25.10. & 26.10. klo 20 Compagnie XY (Ranska): Laissez-porter. Kuuden ranskalaisen huippusirkustaiteilijan intensiivinen esitys pariakrobatian ja liikkeen keinoin. Lähtemisen ja palaamisen hetkistä heräävät mielikuvat ihastuttavat yhdessä äärimmäisen taitavan akrobatiatekniikan kanssa. Toveruus, herkkä rakkaus – ja ihmiskehon kannattelemiseen liittyvä syvä luottamus kuljettavat ranskalaisen nykysirkuksen erästä viime vuosien suosituinta esitystä. Kesto 1 h, liput 20/15 e.

26.10. klo 18 Memo. Tarina kahden sirkustaiteilijan ystäväydestä, säröistä ja naarmuista sekä lopun vääjäämättömyydestä. Tutkimusmatka nykylovnerian maailmaan, kokoelma viitteitä, vihjauksia ja vaikutteita – löytöretki sirkukseen ja fyysiseen teatteriin. Kesto n. 50 min. liput 8/6 e.

Savoy

Kasarmikatu 46-48, p. 169 3707
www.kulttuuri.hel.fi/savoy

● **30.9.–1.10. klo 15** hauskoja hetkiä muksuille Pekka Töpöhäntä -lastenmusikaalin seurassa. Ilkka Kuusiston säveltämä, satumaailmaan ja nykypäivään sijoittuvan lastenmusikaalin erilaisuutta ymmärtävä sanoma on alati ajankohtainen yhä monikulttuurisemmassa yhteiskunnassamme. Musikaali perustuu tuttuihin Gösta Knutssonin lastenkirjoihin. Ohjaaja Jussi Tapola on muokannut suomenkielisen tekstin ja riimittänyt laulut uudelleen tämän päivän henkeen. Töpöhäntä-trion musisointi vauhdittaa laulajat koreografi Aita Vuolannon hauskoihin tansseihin. Suomalaisen Kamarioopperan musikat tekevät kissahahmoista nautittavan persoonallisia ja hulvattoman hauskoja. Esitys on tarkoitettu 4 vuotta täyttäneille. Kesto noin 75 min. (+ väliaika). Liput 12/8 e.

Kuva Leena Klemälä

Kuva Mart Hennen

Su 22.10. klo 15 Stoassa Circo – Helsingin nykysirkusfestivaali 2006 *Compagnie Les Objets Volants (Ranska): Countrepoint & Ilona Jäntti: Piiri.*

● **2.–3.10. klo 19** Sufi-musiikin ja pyörievien dervissien ilta. Suuri mystikko Mevlana Celaleddini Rumi syntyi 1207 ja hänen filosofiansa muistoksi UNESCO on julistanut vuoden 2007 ”Mevlanan vuodeksi”. Rumin perhe muutti Afganistanista Turkkiin, Konyan kaupunkiin keskelle Anataliaa, mistä Rumi vaikutti koko sufi-filosofian syntymiseen ja pyörievien dervissien luomiseen. 20-jäseninen sufimusiikki- ja pyörievä dervissiryhmä saapuu Suomeen ensimmäistä kertaa. Turkin kulttuuriministeriö tukee ryhmän vierailua. Ryhmä on esiintynyt aiemmin 20 eri maassa ja saanut paljon menestystä ja kiitosta. Liput 30 e.

● **11.10. klo 19.30** Tanssiteatteriesitys Polaroid Grönlannista. Grönlantilaisella tanssikulttuurilla on aivan erityinen, arktiselle kulttuuriperinnölle ominainen liikekieli. Tähän perustuu tanssiteatteriesitys Polaroid – ensimmäinen yhteispohjoismaisen modernin tanssin koreografia, jonka ilmaisussa on otettu huomioon inuittien lähtökohdat ja edellytykset. Esitys heijastaa arktista elämää ja kanssakäymistä pohjoisilla seuduilla ja sitä, kuinka ihmiset tavoittavat toisensa pitkienkin välimatkojen takaa. Liput 10/5 e.

Vuotalo

Mosaikkitori 2, www.vuotalo.fi, lipunmyynti: 310 88803, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi, Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta.

● **28.9. klo 18** Flyygelikuu: Maija Väisänen. Katkaise hetkeksi arjen kiire – luvassa musiikkia korville. Kuukauden viimeisenä torstaina Vuotalon aulaan tuodaan Steinway-flyygeli. Huippupianistit esittävät tuttuja pianoklassikoita ja koko talo täytyy lumoavista sävelmistä. Sarjan aloittaa pianisti Maija Väisänen. Ohjelmassa: Bach – Mozart – Sibelius – Debussy – Chopin. kesto n. 45 min. muut syyskauden flyygelikuu: **26.10. & 30.11. klo 18.** Vapaa pääsy.

● **30.9.** Risto Jarva -lauantaina seurataan Jarvan (1939–1977) kolmea viimeiseksi jäänyttä, Antti Litjan tähdittämää elokuvaa. **Klo 11** Mies, joka ei osannut sanoa ei (1975) on elämäntapakomedia, jossa ihmiset ovat toisilleen ihmisiä. **Klo 13** Matti Kuortin luento. Risto Jarvan monivuotinen työtoveri Matti Kuortti kertoo Jarvasta ihmisenä ja ohjaajana. **Klo 14** Loma (1976). Pankkivirkailija Aimo Niemi on eronnut vaimostaan ja päättänyt lähteä lomalle. **Klo 16** Jäniksen vuosi (1977) perustuu Arto Paasilinnan samanimiseen romaaniin. Vapaa pääsy.

☞ **Anja Pohjola ja Maija Karhi** esittävät *Mies se on vainajakin* -näytelmää Malmitalossa 12. ja 13.10.

Tavataan messuilla!

Ohjelmaa syksyllä 2006

Lokakuu

- 3.-4.** Paikkatietomarkkinat
- 4.-7.** FinnBuild 06
- 12.-13.** Polarstoff II/2006
- 18.-20.** Ympäristö, Yhdyskunta, Jäte & Kierrätys ja Vesi & Viemäri 2006
- 18.-20.** Gym & Spa 2006
- 24.-25.** Työterveyspäivät
- 24.-25.** KM Kaupan Maailma
- 26.-29.** Helsingin Kirjamessut 2006
- 26.-29.** RUOKA 2006

- 27.-29.** Postimerkkimessut 2006 Nordia 2006

Marraskuu

- 1.-3.** Eläinlääkäripäivät 2006
- 3.-5.** Skiexpo 2006
- 3.-5.** BoardExpo 2006
- 3.-5.** DigiExpo 06
- 8.-10.** Operatiiviset päivät
- 10.-12.** Muoti+Kauneus
- 10.-12.** Terveys+Hyvä olo
- 10.-12.** Upea Ikä – tapahtuma Sinulle 45+

- 16.-18.** Hammaslääketiede – Odontologi
- 17.-19.** Farmasian Päivät 2006
- 21.-23.** IST 2006
- 30.11.-**
- 3.12.** Helsinki Motor Show 2006

Joulukuu

- 9.-10.** Voittaja 2006 Kansainvälinen koiranäyttely ja Eläinmessut

Katso lisätietoja www.finnexpo.fi

 Helsingin Messukeskus

Suomen Messut, Helsingin Messukeskus, Messuaukio 1, PL 21, 00521 Helsinki, puhelin (09) 150 91, telefax (09) 142 358, info@finnexpo.fi

Fotograf: Leif Weckström

Tolv traskade och trivdes i centrum

Gruppen på elva damer och en enda herre är som en grupp barn från skola eller daghem på utflykt. Det är si och så med disciplinen och alla småpratrar med varandra, förbi varandra och tittar åt alla håll. Men meningen är inte att gruppen ska fungera totalt samspelt.

Meningen är uttryckligen att erbjuda tillfälle till umgänge, till nya bekantskaper och samtidigt få sig en dos stadshistoria.

De elva damerna och den enda herren, **Martti Yliaho**, deltar projektet Traska samman som går i regi av Folkhälsan och i samarbete med Luckan.

Traska samman har en enkel uppbyggnad. Man möts i Luckan på Simonsgatan och tar sig sedan en promenad för att se och uppleva gator, torg och hus. Promenaden föregås av information om de kvarter och platser som ingår i rutten.

Folkhälsans **Ilse Vaenerberg** berättar om arkitekter, årtal och arkitektur i hus som Georgsgatans simhall, Suomibolagens hus i hörnet av Georgsgatan och Lönnrotsgatan, fastighetsbolaget Taos i hörnet vid Bulevarden och G18. Den här gången handlar Traska samman om kvarteren runt Gamla kyrkoparken. Och givetvis kulminerar promenaden inne i den stämningsfulla kyrkan.

”Kyrkan uppfördes som ett provisorium då Ulrika Eleonora kyrkan revs i början av 1800-talet för att bereda plats åt nuvarande Domkyrkan. **Carl Ludvig Engel** ritade den kyrka som vi i dag kallar Gamla kyrkan. Bänkarna, predikstolen och ringaltaret tog man till vara från Ulrika Eleonora kyrkan och de finns nu i Gamla kyrkan”, berättar Ilse Vaenerberg.

Bland de elva damerna på Traska samman finns **Anna-Brita Rostedt** och **Käthe Hollander**. De tycker om att delta i ordnade aktiviteter.

”Så att man inte försoffas utan kommer ut. Dessutom är det trevligt att träffa nya människor. Vi lärde känna varandra på Arbetets vänner i Sörnäs, säger Anna-Brita Rostedt. Hon har bott på Drumsö i över ett halvt sekel och före det på bland annat Petersgatan och Båtsmansgatan. Mycket har ändrats i stadsbilden och allt är inte illa.

”Men det är fullkomligt obegripligt att folk använder minnesstoderna i Gamla kyrkoparken som stolar och bänkar. Det är helt enkelt skamligt”, säger hon och får medhåll av Käthe Hollander som visserligen är född i Österbotten men har bott i stan i över femtio år.

☛ *När och kär miljö. För de flesta som traskade samman i Folkhälsans regi var Gamla kyrkan ingen ny bekantskap. Men någon kanske fick en ny vän under promenaden.*

Martti Yliaho känner till kvarteren och byggnaderna längs rutten. Vid Suomibolagens hus vet han att peka ut tillbyggnaden längs Georgsgatan.

”Faktum är att jag minns när den byggdes någongång på 50 eller 60-talet”, säger han.

Traska samman avslutas med kaffe och dopp på Ekbergs kafé, som i sig är värd en egen historia – vilken Ilse Vaenerberg naturligtvis återger.

Traska samman ordnades också i våras. Då gick gruppen från Luckan till bland annat Kampen för att se hur den nya busstationen fungerar. Nästa utfärd ordnas i vår.

”Men inom ramen för Trivselträffar ordnar vi mycket annat som hålls i Luckan eller vid behov på Verandan”, säger Vaenerberg.

Måndagen den 25 september kl. 13–14.30 är temat Hörselhjälpmedel som underlättar vardagane. Medverkande är projektsekreterare Monica Engblom-Quvickström från Svenska hörsselförbundet.

Måndagen den 23 oktober är temat Vilka faror lurar därhemma och hur förebygger man skador?. Projektsekreterare Elisabeth Moberg från Folkhälsan berättar.

Måndagen den 20 november handlar det om minnet och sakkunnig är Taina Johansson från Folkhälsan. Hösten avslutas den 11 december med rubriken ”En sund själ i en sund kropp – hälso-regler förr och nu. Varje Trivselträff håller samma klockslag, mellan 13 och 14.30.

• Folkhälsan ordnar i höst också inspirationsdag för frivilliga som inte längre är alldeles unga. Det sker torsdagen den 17 oktober kl. 13–17 i Seniorhuset på Mannerheimvägen 97. Man presenterar Folkhälsans frivilligverksamheter som ”Farfar i skolan”, ”Reservmormor” och Må Bra -gruppleddare. Medicinalrådet **Håkan Hellberg** talar kring temat ”Att ge hälsa och att få hälsa” medan **Ulla Gyllenberg** berättar om sitt engagemang som skolfarmor.

Vaktbyte. Maj-Britt Grönholm gick i pension i somras och Jan-Anders Salenius tog över som rektor i Brändö gymnasium.

Skifte i rektorskansliet på Brändö

Längst inne, bakom lärarrummet och kansliet, ligger rektorsrummet i Brändö gymnasium. Rummet ligger lågt i förhållande till gatan och från fönstren öppnar sig en utsikt över trottoaren och fötter som går, springer, skuttar och hasar sig fram. Rätt många fötter tillhör eleverna i skolutuset där både gymnasiet och lågstadiet är inhyta.

Det är här **Maj-Britt Grönholm**, tidigare rektor har arbetat och **Jan-Anders Salenius** nuvarande rektor nu arbetar.

Grönholm hann undervisa i modersmålet i 40 år och de senaste tio åren var hon rektor med mindre undervisningsskyldighet. Salenius är i själva verket tidigare elev till Grönholm och som lärare i matematik har han arbetat i 15 år. Under flera år hann de samarbeta i sina egenskaper av rektor respektive biträdande rektor.

De två är rätt långt varandras motsatser. Få lärare och rektorer är så spontana och impulsiva som Maj-Britt Grönholm. Hon har alltid haft förmågan att lämna allt för stunden om en elev eller lärare har behövt hennes stöd.

”Om något är detta ett yrke med och för människor. Det måste alltid finnas tid för medmänniskor”, säger hon.

Jan-Anders Salenius är mer av den strama sorten och tycker om att planera och ha reda på dagordningen.

”Jag fungerar helt enkelt bättre om jag har kontroll”, säger han.

Men i många frågor är de av samma åsikt och båda oroar sig för det stressade samhällets inverkan på prestations- och ökade krav i skolan.

”Det speglar sig i eleverna som har svårt att låta livet föra dem. I dag måste alla vara så förbaskad bra, bättre och bäst. Utbudet är enormt och valen många och svåra. Varken fysik eller psyke håller den takt som många nu håller”, säger Maj-Britt Grönholm och tillägger: ”Stressen och hetsen är sådan att man lär sig för stunden men riktig kunskap och djup insikt kräver tid för tanke och reflektion”.

Jan-Anders Salenius hakar på och påpekar att tempot syns också i fritid och underhållning.

”Många elever ska hänga på på allt som händer utanför skolan, ska hinna med hobbyn, sport, umgänge och mycket annat. När hinner de bearbeta sina intryck? Jag blev aningen förfärad när jag upptäckte att många elever arbetar med sina läxor mycket sent på kvällen. I den åldern låg jag och sov vid den tiden på natten”, säger han.

Under årens lopp har inte bara stressen och kraven på eleverna ökat. Eleverna har också förändrats – positivt, säger både Grönholm och Salenius:

”Dagens unga är öppna på ett alldeles annat sätt, de har förtroende för oss och litar på oss lärare. Det känns bra. Riktigt bra!”

Från sanskrit till släktforskning

Allt från korta och praktiska kurser till teori och studier på universitetsnivå ingår i programmet för Arbis läsår 2006–2007. Det urgamla språket sanskrit, släktforskning, Internet för seniorer och skatterätt inom det öppna universitetet är exempel på bredden av utbudet.

Höstterminen är redan i gång men på programmet står många kurser som inleds senare.

Som vanligt ingår en hel del allmänna föreläsningar också i utbudet. Under temat Demokrati så in i Norden föreläser redaktör **Nils Torvalds** under fyra måndagar i rad med start den 25 september kl. 18.05. Serien avslutas den 23 oktober och då lyder rubriken Finland – eftersläntare och föregångare.

En annan föreläsningsserie tangerar svenskt i Finland. Onsdagen den 11 oktober kl. 18.05 har föreläsningen rubriken Fokus på Nylands kolonisering. Föredragen hålls varannan onsdag och avslutas den 27 november då professor **Henrik Meinander** har rubriken Från språkstrid till språkfred.

En av höstens mest motsedda kvällar går av stapeln onsdagen den 18 oktober då riksdagens talman **Paavo Lipponen** har ordet under rubriken Svenska läsoplevelser med start kl. 18.05. Programhäftet med datum, klockslag, avgifter och anmälningstider finns att hämta på Arbis vid Dagmarsgatan i Tölö, i Stoa i Östra centrum, på biblioteken, i Jugendsalen och i Luckan.

I korthet

Ibsen, Blixen och demokrati

Svenska litteratursällskapet arrangerar i höst en serie föreläsningar med den gemensamma rubriken Finland – det mest demokratiska landet i världen? På programmet står därtill två seminarier, det ena handlar om **Henrik Ibsen**, det andra om **Karen Blixen**.

Måndagen den 2 oktober kl. 18 föreläser **Thomas Westerholm** om Lantdagens hus och representationsreformen medan **Liisa Lindgren** har rubriken Arbete och framtid – konsten i riksdagen.

Den 30 oktober har **Alexandra Ramsay** rubriken De 19 första kvinnorna i Finlands lantdag – och något om deras efterföljare. Samma kväll berättar **Henrika Zilliacus-Tikkanen** om **Ade-laide Ehrnrooth**, **Helena Westermarck** och **Annie Furu-hjelm** – pennskaft för rösträtten.

Onsdagen den 25 oktober kl. 13 ordnas seminariet om Henrik Ibsen och tisdagen den 28 november kl. 13 är temat Karen Blixen.

Mycket film på Verandan

Film är det genomgående programnumret på Verandan i höst. Filmsatsningen inleds med Isländska filmdagar som pågår 26–28 september kl. 18. Då visas **Hrafn Gunnlaugssons Trilogi**.

- 1.10 kl. 15–17 är det dags för höstens första Filocafé.
- 4.10 kl. 19–21 står finlandssvensk kortfilm i turen. I utbudet ingår Riksväg 8 av **Ulrika Bengts**, Den lata döden av **Esa Illi** och **Dick Idman**, Stenhjärta av **Christian Lindblad** och Häng dig pojkan av **Claes Olsson**.
- 7.10 Saftsalong kl. 13. Cornflakesportföljen. Om en flicka som ska börja skolan. Från 4 år.
- 7.10 Serieworkshop kl. 10–17.
- 11.10 Premiär på pjäsen Min vän Madde. Det är en ungdomspjäsa som handlar om vänskap, sex och hat. Min vän Madde ges även 13.10 och båda föreställningarna börjar kl. 10.
- 15.10 Filocafé kl. 15–17.
- 21.10 Saftsalong kl. 13. Lilla Robinson. Robinson Crusoe för 2–6 åringar.
- 21–22.10 kl. 10–14 Introduktion till Ashtanga yoga.
- 29.10 Filocafé kl. 15–17.
- 1.11 kl. 19–21 Finlandssvensk kortfilm. På programmet Kärlekens bandvagn av **Christian Lindblad**, Korthuset av **Anders Engström** och Raseri av **Peter Lindholm**.

Ung info i höst: Diagnos: Duktig

Med seminariet Diagnos: Duktig som hålls den 28 september kl. 13–17 startar Ung info höstens verksamhet. Ung info fungerar i anslutning till Luckan.

Diagnos: Duktig handlar om unga kvinnor som drabbas av prestationsångest, stress och känslan av att aldrig räcka till. Debatten frågar var och hur den destruktiva duktigheten uppstår, varför den drabbar unga kvinnor och hur man kan motverka den. Platsen är SFV-salen vid Annegatan 12 och dragare är **Jennie Sjöstrand** och **Anna Bergstrand**. Anmälan senast 26.9, **Frida Westerback**, tfn 040-765 0150, frida@ssc.fi.

Den 14 respektive 19 oktober ordnar Ung info två workshops. Den första handlar om serier, den andra om smycken och båda riktar sig till unga i åldern 15–25 år. Platsen är Verandan. Serieworkshop 14.10 kl. 10–17 med **Kaisa Leka**. Smyckeshörsel 19.10 kl. 17–20 med **Frida Westerback**.

Temahelgen i oktober kretsar kring Ashtanga yoga. Kursen innehåller både teori och praktiska övningar, är avsedd för 15–25-åringar och leds av **Monika Schwela-Leinson**. Datum är 21–22 oktober och klockslag för båda dagarna 10–14.

Höst på Rastis

- 8.10 kl. 17.30 ger Wasa Teater Cornflakesportföljen, en varm och ömsint berättelse om en flicka som ska börja skolan på måndag. För barn över 4 år.
- 22.10 kl. 17 Åbo svenska teater ger Adjö herr Muffin som bygger på **Ulf Nilssons** bok. För barn från 4 år. Pjäsen vann Augustipriset 2002 för bästa barnbok och handlar om döden på ett okomplicerat sätt.
- 22.10 kl. 14 **Åke Lindmans** film Harjunpää och antastaren. *Rastis, Fjärdstråket 6, Nordsjö.*

Foto: Leif Weckström

Mumin på villovägar? Muminrollet har sällat sig till Snövit och dvärgarna. Annegårdens höst handlar om sagans förtrollade värld.

Rödluvan och Rapunzel – på Annegården

Bröderna **Jakob** och **Wilhelm Grimm** och deras förtrollande, underbart vackra och fasligt grymma värld har tagit plats i Annegårdens konstcentrum och genom-syrar all verksamhet i huset i höst.

Rödluvan, Snövit, Hans och Greta, Rapunzel och hela hopen av listiga häxor, sköna prinsessor, stolta prinsar, godmodiga konungar och elaka styvmödrar – alla finns de där och är med i undervisningen, på kurserna och i programmet på Annegården.

”All verksamhet ska utgå från bröderna Grimms sagor och det speglar sig på alla på alla plan”, säger verksam-

hetsledare **Johanna Lindstedt**. I dramakurserna tar man följaktligen fasta på någonting ur bröderna Grimm och det gäller givetvis också bildkonsten, videoklasserna och keramikverkstäderna. Och det berör naturligtvis också den verksamhet som riktar sig till skolor och daghem – och därmed även alla svenskspråkiga grupper som besöker Annegården.

Bröderna Grimms värld är inte bara förbehållen dem som går på kurs eller besöker huset med skola eller daghem, likaväl öppnar sig sagorna också för allmänheten. Man har byggt upp en skönt naivistisk trolldom, en tron,

en borg och en stuga som sannolikt bebos av en häxa. Men det är en häxa med hälsosamma vanor för den här stugan har en sockel i knäckebröd i stället för pepparkaka. Konstruktionerna är ägnade att inspirera och väcka till insikt och prat om sagor och sagofigurer. I trädstammarna finns gluggar med sagofigurer. Snövit har sällskap av sex dvärgar och ett mumintroll!

- Utställningen är öppen till den 12 november, vardagar 9–18, lö–20 11–17. 17 oktober och 12 november ordnar man för allmänheten guidade turer på svenska.

Konst i alla knutar

De nya bostadskvarteren i Arabiastranden, som reser sig längs västra sidan av Gammelstadsfjärden, kännetecknas inte bara av urban och trivsam småskalighet nära vatten och grönområden. Som Arabiastrandens mest utmärkande särdrag gestaltas nämligen satsningen på konstverk. Det är fråga om installationer och alster som finns framme på gatan, i gränden, på väggen och vid parken och alla flanörer till fromma.

Redan i planeringsskedet av området bestämde Helsingfors stad att byggföretagen skulle anslå 1–2 procent av byggkostnaderna på konst. Följden är att det finns omkring femtio konstverk i området. Man har utgått från tanken om att den omgivande närmiljön påverkar hälsan och välbefinnandet, att konsten stimulerar invånarna.

Konsten är dock inte förbehållen bara dem som bor i området. För att underlätta möjligheterna att hitta och uppleva konsten i Arabiastranden har Helsingfors stad gett ut en broschyr över alla projekt. I den presenteras varje konstverk, konstnären bakom det och så ingår en utförlig karta. Upplevelsen är som ett besök i ett ofantligt konstmuseum. En trevlig och hälsosam promenad kommer på köpet. Broschyren finns föredömligt också på svenska och finns att hämta i Jugendsalen. Som bäst pågår planeringen av guidade turer och svenskspråkiga ordnas troligtvis våren 2007.

☛ *Himmel och vatten. Det har konstnären Tiina Veräjänkorpva haft i sinnet när hon har skapat, Blå stunder, det vill säga koboltblå keramiska element som står vid Toini Muonas gård.*

Foto: Leif Weckström

Råd och rön på Rådtorget

Varannan tisdagseftermiddag håller Rådtorget åter öppet och bjuder på gratis information och råd i frågor som angår allt från spartips för tunna plånböcker till ätstörningar och demens.

Rådtorget ordnas i Luckan och andra arrangörer är Marthorna, Svenska socialservicen och Ung info.

Till exempel den 26 september är temat för Rådtorget ”Barnen och skilsmässa, hur kan vi vuxna stöda barnen i samband med en skilsmässa?” På plats finns experter på barn och unga från organisationen Familjelinjen samt från svenska socialservicen. Kl. 18–19.

Den 10 oktober har Rådtorget rubriken Jag och min kropp – om ätstörningar. Sakkunniga på plats kl. 18–19.

Den 5 oktober startar förövrigt en stödgrupp för unga kvinnor med ätstörningar. Mötet sker på Svenska studiecentralen på Nylandsgatan 17 B, 5 vån. Träff en gång i veckan på torsdagar kl. 17–19. Mera info av Frida Westerback, tfn. 040-765 0150. Stödgruppen är en plats för stöd och gemenskap, gråt och skratt.

Tisdagen den 24 oktober handlar Rådtorget om minnesproblem och om omvårdnad. Bland andra är Camilla Fagerström och Taina Johansson från Folkhälsan närvarande.

Äänioikeuden kunniaksi

Valo kimmeltää teoksella, se välkehtii. Valo antaa elävyyttä veistokselle, joka muuttaa muotoaan riippuen siitä, mistä päin sitä katsoo. Teoksen kaarevista, keveistä muodoista heijastuvat nurmikon vihreä ja Mannerheimintien autojen liike.

Eila Hiltusen veistos *Menneet ritarit* paljastettiin Pikkuparlamentin puistossa Suomen 100-vuotisen yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden kunniaksi. Veistos seisoo Kalvolan graniitista tehdylle alustalla lähellä Mannerheimintietä. Eduskunnan päärakennus on rakennettu samasta graniitista kuten osa Pikkuparlamenttiakin. Veistoksen materiaali on ruostumaton teräs.

”Eila Hiltunen teki lukuisia julkisia teoksia, mutta *Menneet ritarit* on syntynyt vapaana taide-teoksena. Taiteilija on kahdessa muussakin samanimisessä teoksessa kehitellyt ja muunnellut ritareiteema. Työn lähtökohtana oleva aihe voi tietenkin koskea niin sisältöä kuin muotoakin. Tässä teema näyttää lähtevän ennen muuta muodosta ja sen kehittelystä”, sanoo eduskunnan taideoasioista vastaava intendentti **Liisa Lindgren**.

Menneet ritarit on valmistunut yli kaksikymmentä vuotta sitten, eikä Hiltunen itse ehtinyt nähdä teoksen nykyistä käyttötarkoitusta. Kuvanveistäjä Eila Hiltunen tunnetaan 60-luvulla maineensa vakiinnuttaneena modernistina. Hän on myös kansainvälisesti tunnetuimpia suomalaisia kuvanveistäjiä. Taiteilija kuoli vuonna 2003,

ja eduskunta hankki *Menneet ritarit* -veistoksen hänen perikunnaltaan.

Lindgren kertoo, että eduskunnassa oli joitakin vuosia aiemmin käyty keskusteluja Eila Hiltusen kanssa teoksen ostamiseksi eduskunnan kokoelmiin. Veistoksen hankkiminen nousi ajankohtaiseksi uudelleen keväällä 2003. Naisjärjestöjen keskusliitto esitti, että eduskunta pystyttäisi muistomerkin naisten 100 vuotta täyttävälle valtiollisille oikeuksille ja ensimmäisille naiskansanedustajille.

”Itse asiassa muistomerkistä sukeutui paljon keskustelua. Naisjärjestöjä edustavien tahojen kritiikki kohdistui veistoksen aiheeseen. He pitivät outona ajatusta pystyttää naiskansanedustajille ritariaiheinen veistos. Tilanne oli ikävä, sillä Hiltusen työtä ei ollut hankittu loukkaamaan ketään. Se on arvostetun naistaiteilijan hieno teos, joka sopii myös nykyiseen paikkaansa.”

Yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden muistomerkiksi pystytetyn *Menneiden ritarien* aiheesta voi kuitenkin löytää sisällöllisen yhtymäkohdan äänioikeuteen. Lindgren pohtii, että teoksen ritariaiheen voi halutessaan nähdä hyvästinä sääty-yhteiskunnalle. Säädyt menettivät vuonna 1906 merkityksensä, kun yleinen ja yhtäläinen äänioikeus sai lainvoiman.

Jokainen voi teosta tarkastellessaan miettiä mielessään, mitä se tarkoittaa: kimmeltävää

Kuva Kimmo Brandt

kaunista pensasta vai ritarien haarniskan välkettä vai aivan jotain muuta.

”Orgaanisten muotojen hyödyntäminen kuuluu modernismin kielioppiin. Taideteos näyttää supistuvan ja laajenevan valon ja katsojan etäisyyden mukaan, ja siinä on nousevia ja laskevia rytmejä. Katsoja saattaa nähdä teoksessa myös tuulessa liikkuvan kasvin. Tulkinta syntyy katsojan mielessä. Mitään lukittuja, valmiita merkityksiä ei ole”, muistuttaa Lindgren.

Aija Pouru

Keskustellaan

Mikä tekee Helsingistä Helsingin?

Viimeaikainen luovuuskeskustelu on asettanut taiteen ja kulttuurin kaupungissa uuteen valoon. Taidetarjonta ei ole enää ainoastaan sivilisaation mitta, vaan kiinnostava kulttuurielämä on myös kaupungin valttikortti globaalissa talouskilpailussa. Kilpailu on kovaa. Pelissä on paljon, mutta voittajia vähän.

Kaupungit ovat pyrkinet lisäämään kiinnostavuuttaan rakennuttamalla mitä upeimpia kulttuurirakennuksia. Lähes myyttiseksi tarinaksi on jo ehtinyt muodostua pohjoisespanjalaisen Bilbaon muuttuminen taantuvasta teollisuuskaupungista trendikkääksi turistikohteeksi huippuarkkitehti **Frank O. Gehryn** sinne suunnitteleman Guggenheimin

taidemuseon myötä. Museo muistuttaa enemmän jättisuurta abstraktia veistosta kuin rakennusta.

Myös Helsingin lähialueilla tapahtuu. Tallinnan KUMU-museo avasi ovensa helmikuussa ja Riikaan ollaan tekemässä uutta kulttuurin keskustaa. Espoon Näyttelykeskus WeeGee haastaa helsinkiläiset toimijat. WeeGee on Finlandia-talokin isompi mutta silti miniatyyrikokoa verrattuna maailman suurimpiin kulttuurirakennushankkeisiin. Esimerkiksi Hong Kongiin on rakenteilla yli 400 hehtaarin kulttuurikortteli.

Suuri voi toki olla kaunista, mutta edes kokoa paisuttamalla ei enää pysty erottautumaan joukosta. Mahtavia museoita, musiikkikeskuksia ja muita on noussut siihen malliin, että näihin korkeakulttuurin lippulaivoihin voi kohta olla vaikea löytää matkustajia. Jäljittely ei kannata. Täytyy keksiä jotain muuta.

Katukulttuuri on jäänyt kaupunkien kulttuuristrategioissa vähemmälle huomiolle. Sitä ei joko tunnusteta tai tunnusteta kaupungin vahvuudeksi. Esimerkiksi Napolista vierailijoille voi jäädä mieleen juuri kaduilla kaikin aistein havaittava hedonistinen ruumiinkulttuuri, mutta virallisista kulttuuripolitiikan linjauksista sitä ei löydy.

Omaleimaisuus on kuitenkin kaikkein kiinnostavinta. Omien erityispiirteiden vaaliminen on tärkeää kaupunkilaisille ja herättää mielenkiin-

toa myös muissa. Kansainvälisessä kaupunkikilpailussa voi pärjätä ainoastaan löytämällä oman kulttuurisen erikoislaatunsa ja vahvistamalla sitä.

Mikä sitten on se helsinkiläinen erityispiirre, joka erottaa meidät muista ja tekee kaupungistamme kiinnostavan? Helsingin keskusta on viime vuosina rakennettu runsaasti, mutta Kampin keskuksesta ei ole Helsingin symboliksi, ei myöskään tulevasta musiikkitalosta. Olympiastadion ja muu olympiarakentaminen nousee aivan omaan luokkaansa verrattuna viimeaikaisiin rakennushankkeisiin, mutta Olympialaiset järjestettiin Helsingissä yli 50 vuotta sitten, joten kovin tuoretta kuvaa kaupungista ne eivät välitä.

On tärkeää, että katsotaan tämän päivän Helsinkiin eikä takerruta liikaa nostalgiaan. Helsinki on tänään aidosti monikulttuurinen kaupunki. Yhtenäistä kulttuuritaustaa ei ole valtaväestönkään edustajilla. Löytyykö meiltä jaettua kokemusta Helsingistä, jotain minkä me kaikki tunnustamme ja koemme omaksemme? Onko se jokin paikka, asia, mentaliteetti vai jotain ihan muuta? Mikä tekee Helsingistä Helsingin?

Satu Silvanto

Kirjoittaja toimii kaupunkikulttuurin tutkijana Helsingin kaupungin tietokeskuksessa ja ottaa mielellään vastaan ajatuksia Helsingin ominaislaadusta sähköpostiosoitteeseen satu.silvanto@hel.fi.

Kuva Patrik Lindström, kuvassa Satu Silvanto.

Liikennevalojen ääniopasteista pian puolet nakuttavia

Helsingin kaupungin vammaisneuvoston toivomuksesta aloitettiin viime keväänä liikennevalojen ääniopasteiden muutostyöt. Vanhat piippaavat äänet päätettiin vaihtaa nakuttaviksi.

Kesän aikana on noin 180 ääniopastetta vajaassa sadassa liikennevalori-teyksessä säädetty nakuttaviksi. Näiden lisäksi kokonaan uusia nakuttavia opasteita on asennettu esimerkiksi Eläinmu-seonaukiolle.

Vanhaa ääniopastetta on moitittu aika ajoin häiritseväksi erityisesti asuntoalueilla. Uudesta nakuttavasta ääniopasteesta ei toistaiseksi ole tullut yhtään moitetta, vaan päinvastoin on toivottu, että lähitöällä oleva opaste kiireesti vaihdettaisiin nakuttavaksi. Nyt tehdyt muutokset ovat olleet yksinkertaisia – muutamaa ruuvia

kääntämällä vanha opastelaite on vaihdettu nakuttavaksi. Tästä eteenpäin muutokset vaativat laitteiden uusinnan, jolloin kustannukset ovat eri luokkaa kuin tähänastiset. Liikennesuunnitteluosaston tavoitteena on kuitenkin saada kaikki ääniopastimet nakuttaviksi muutamassa vuodessa.

Näkövammaisilta saatu palaute muutetusta äänestä on ollut positiivista. Jotta opaste tulisi kaikille näkövammaisille tutuksi, laitteiden toimittaja on lahjoittanut Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:lle täydellisen ääniopastelaitteen koulutuskäyttöä varten.

• Tietoja Helsingin liikennevalojen ääniopasteista saa myös osoitteesta <http://www.helz.fi/liikenteenhous/aaniopasteet>.

Lukijakilpailu

Kadunkulma ydinkeskustassa on kuvattu vuonna 1960. Näkymä on tänään aika lailla toinen (kuva alla).

Mistä kuva on ja muistaako joku katus-tasossa toimineen "VIEW MASTER" -kuva-kiekkomyymälän?

Vastaukset pyydetään lähettämään 2.10. mennessä osoitteella Helsinki-info, "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse leena.seitola@hel.fi -osoitteeseen.

Vastaus edelliseen kilpailuun

Viime kerran kysymyskuvassa oli purkutyömaa tiilikasoiheen. Kyseessä oli niin sanottu Turun kasarmin purku. Kasarmi valmistui venäläistä armeijaa varten 1830-luvulla Kampin kentälle. Kasarmin suuri päärakennus tuhoutui pääosin Helsingin valtauksessa huhtikuussa 1918. Tuolloin kaupunkiin tulleet saksalaiset ampuivat punaisen hallussa olleen kasarmin tuleen. Päärakennuksen paikalle rakennettiin 1930-luvun puolivälissä Lasipalatsi. Turun kasarmin muistuttaa nykyhelsinkiläisiä vanha talousrakennus, joka vuosikymmenet toimi pääkaupungin väliaikaisena linja-autoasemana.

Martti Helminen

• Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi Timo-Jussi Hämäläinen. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme.

Kuvat Helsingin kaupunginmuseo

Rottapoika Stadissa

ARTSINEN-06

• Arto "Artsi" Nyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

Kuva: Jukka Uotila

KokoTeatterin perustaja ja johtaja Anna Veijalainen opettelee viulun soittoa seuraavaa rooliaan varten.

Nautin monista rooleistani

Anna Veijalainen toteutti teatterikoulusta valmistuttuaan unelmansa ja perusti oman teatterin.

Musiikkiperheeseen syntyneelle Anna Veijalaiselle oli jo lapsena selvää, että hänen ammattinsa liittyy musiikkiin. Myös johtajuus oli tanssia ja musiikkia harrastavalla tytöllä veressä – viisivuotiaana hän ilmoitti ryhtyvänsä isona kuoronjohtajaksi.

Jos Anna Veijalaisella olisi käyntikortti, siinä lukisi teatterinjohtaja. Lista vaihtoehtoisista tittleleistä on kuitenkin pitkä: näyttelijä, ohjaaja, koreografi, käsikirjoittaja, tanssija. Monipuolisesti lahjakas teatterikoulun tanssitaiteen laitokselta koreografiksi valmistunut Anna Veijalainen vierastaa lokeroiteja.

”Olen ensisijaisesti teatterintekijä”, hän määrittelee itse itsensä.

Omannäköisiä kakkuja

Anna Veijalainen perusti KokoTeatterin yhdessä opiskelukavereittensa kanssa vuonna 1997. Parhaillaan hän kirjoittaa kirjaa teatterinsa kymmenvuotisesta historiasta.

”Meillä oli valtava vimma tehdä omannäköistä teatteria. Perustimme teatterin sen suurempia murehtimatta. Taloudellinen ja tuotannollinen osaaminen on pitänyt hankkia kokemuksen ja kantapään kautta. Vuosi vuodelta on menty kuitenkin parempaan suuntaan”, Veijalainen summaa.

KokoTeatterille löytyi oma tila vuonna 2000. Kruununhaassa Pitkäsillan kupeessa vanhas-

sa elokuvateatteri New Yorkin tilassa toteutetaan vuodessa omia produktioita neljän iltan verran sekä kymmenkunta vierailuproduktiota. Kaikkea KokoTeatterin ohjelmistoa yhdistää pyrkimys rikkoa teatterin perinteisiä työjaollisia rooleja.

”Meillä kaikki lähtevät samalta viivalta – jokainen tekee kaikkea kykyjensä mukaan. Tanssijamme voivat näytellä ja näyttelijät laulaa. Pyrimme kaikessa tuotannossamme monialaisuuteen ja fyysisyyteen, jossa yhdistetään kokonaisvaltaisesti näyttelemisen, tanssi ja musiikki”, Anna Veijalainen kertoo.

Veijalainen viihtyy hyvin monissa rooleissaan. ”Omalla hiekkalaatikolla saa tehdä omannäköisiä kakkuja. En ole vielä valmis lähtemään, vaikka muutamasta kaupunginteatterista onkin kyselyt.”

Vastapainona isoille teattereille

KokoTeatterissa esitetään vain nykyteatteria ja uutta draamaa. Useimmat KokoTeatterin tuotannot ovat olleet Suomen kantaesityksiä.

”Tulevaisuudessa ohjelmistomme keskittyy enenevässä määrin baltialaiseen draamaan. Viime keväänä esitimme ensimmäisen kerran Suomessa liettualaisen näytelmän, nyt työn alla on Suomen ensimmäinen virolaisen nykynäytelmäkirjailijan teksti.”

Syyskuun 26. päivänä ensi-iltansa saavassa virolaisen **Andrus Kivirähkin** Romeo ja Julia -näytelmässä Anna Veijalaisella on mieluisa rooli Julia. Roolissa hän myös laulaa ja tanssii. Myös näytelmän koreografia on hänen käsialaansa.

”Olen tyytyväinen, että olen tullut alalle juuri tanssin kautta. Toivon, että olen taustani vuoksi näyttelijänä fyysisempi”, Anna Veijalainen sanoo.

KokoTeatterin missio on toimia vastapainona isoille perinteisille teatteritaloille.

”Yleisömmme on keskiverto teatterissakävijää nuorempaa. Meillä käy paljon opiskelijoita ja myös miehiä. Tietyt produktiot houkuttelevat myös erityisyleisöä”, Veijalainen kertoo.

Talo maalla lataa akkuja

Anna Veijalaisen lisäksi KokoTeatterissa on vain yksi toinen vakituisesti palkattu työntekijä.

”Työpäiville tulee kyllä pituutta. Esimerkiksi huomenna olen harjoituksissa 12–18 ja 18–24 vastaan teatterimme yhteydessä olevasta baarista.”

KokoTeatteria Anna Veijalainen kutsuu lapsukseen. Hänellä on myös toinen lapsi; kahdeksanvuotias **Paavo**.

”Paavo on pyörinyt koko lapsuutensa teatterissa. Olin näyttämöllä muutama viikko synnytyksen jälkeen, ja Paavo odotti maitoa lastenhoitajan kanssa takahuoneessa”, Anna muistelee.

Kiireinen teatterintekijä rentoutuu kävelemällä ja lukemalla. Mieluinen paikka akkujen lataamiseen on myös muutama vuosi sitten hankittu pieni talo maaseudulla.

”Sadan kilometrin matka on juuri sopiva – talo on sekä riittävän lähellä että riittävän kaukana. Maaseudulla pienessä puutarhassani pääsen hyvin irti teatterin asioista. Sieltä on aina ihana tulla töihin!”

Päivi Arvonen